

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.
Nyilttér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Csütörtök, május 9.

Mai számunk főbb közleményei:

- Einapolták a képviselőházat.
- Arad és a kormány.
- Boros Béni és Atzél Péter szobra.
- Holtzer Mihály sorsa.
- A pécskai és lippai tömegmérgezés.
- Menekülő cigányzenészek.
- Sirnak a szinigazgatók.
- Börtönre ítélt sikkasztók.
- Uj béketárgyalás.
- „Neuman Samu-ut.”
- Egy vasuti tiszt agyonlőtt három embert?
- Tarkaságok.

Vita két szobor körül.

Arad, május 8.

Boros Béni szobrával foglalkozott a város mai közgyűlése. Abban teljesen egyet értett és vallott a törvényhatóság, hogy Boros Béni szobrát meg kell teremteni. A kimagasló, országos nevű polgártárs megbecsülése, és a hála mindazért, a mit Aradnak nem csak az ő esztendőiben, de a jövő fejlődés évszázadaira szerzett, egyformán indokoltá teszik a kegyeletnek ezt az ünnepies, maradandó megnyilatkozását.

A szobor ügye köré gyűrűzött, vitában azonban kifejezésre jutott — tiszteletreméltó, teljesen tárgyilagos érzésekre építve, — egy sajátos fölfogás, a melyet jó lesz szétbontani, mielőtt az a félreértésekig visz el. E szerint méltatlan dolog lenne Boros Béni szobrát „kalappal a kézben, kéregetve” megcsinálni, a mikor az a hatalmas vasutvállalat, amely neki köszönheti, születését és hasznait, megerősítés

nélkül teremtheti elő az egész szoboralapot.

A szobor, a szoboremelés belső tartalma és értelme ellentmond az ilyen nézetnek. A szobor, a melyet a köztéren, a köznek hálajaként és kegyeletként helyeznek el, a köznek lelkesedéséből és áldozatkészségéből kell, hogy szülessen. Andrássy Gyula gróf, a kinek lovasszobra a magyar parlament előtt áll, dús gazdag családot hagyott maga után. Ebből azonban senkinek se jutott eszébe, hogy azt mondja: Andrássy Gyula kiváló férfiú volt, de miután a családja vagyonos, fizesse az a szobor költségeit. Bécs város polgárai szobrot emeltek Erzsébet királynénak, a császárváros szeretetének kifejezésül. Mialatt az adományok gyűltek, az a gondolat sohová se férközött: hiszen a királyné férje, a király a civillistájából legkönnyebben tudná fedezni ennek a szobornak faragtatását, fölállítatását! Szóval az ilyen fölfogás szerint csak az olyan nagyok és jelesek szobrát kellene közadakozásból megcsinálni, a melyeknél a család, vagy az egyéb hátramaradok vagyonából nem telik.

Hogy az a vasutvállalat, amelyet Boros Béni teremtett meg, miként, mily arányban fogja a maga kegyeletét leróni: nem tartozik ide. A kérdés az, hogy méltónak tartja-e a város Boros Bényt, elég nagynek és értékesnek az ő szolgálatait arra, hogy ezek elismerésül a város valamelyik pontján szobra álljon. Ha igen: akkor joggal és önérettel fordulhat a szoborbizottság Arad polgáraihoz, hogy ennek az emlékek megvalósításához járuljanak hozzá és akkor el-

várható Arad város törvényhatóságától, hogy — amint ezt már ma, minden föntartás nélkül kellett volna tennie, az adományok sorába tekintélyesebb összeggel járuljon hozzá. Ha ellenben Boros Béni nem volt kiváló ember, nem köszönhet neki a város semmit: akkor hiába vállalná magára az Arad-csanádi egyesült vasutak igazgatósága a szobor egész költségét, annak a város diszhelyet nem adhat.

Épen azért, mert ez a szobor nem egy vállalatnak háláját kell, hogy kifejezze, hanem a város közönségének, az utókor polgárainak megbecsülő érzéseit, a munka emberének a munkás kezek által való elismerését: ennek a szobornak közadakozásból kell megszületnie és ennek az ércéhez részt kell, hogy adjon a közvagyon is. Az őszinte kegyeletnek fentartás nélkül kell megnyilatkoznia s ha ez a kegyelet áldozatkészséggel jár, az áldozat nagyságánál ne legyen irányadó az a gondolat, hogy más, tehetősebb, vagy közelebb álló, fog-e és mily mértékben adózni a kegyelet adójával.

És nem volt alkalmoszerű ötlet Atzél Péter szobrának ezzel az ügygyel való összekapcsolása. Atzél Péter, szintén nagy tehetségre, alkotásra és modern fölfogásra egyformán kimagasló fia volt Aradnak s minthogy ő bizta meg Boros Bényt a körösvölgyi vasut első tervezetének elkészítésével, bizonyos, hogy az Acsev. létesítésében hasonlóan nagy érdemei vannak. Az ő érc-emlékeivel tagadhatatlanul adós a polgárság. De ezt azért se lehet Boros Béni szobrával összekötni, mert a körösvölgyi vasut megteremtésében való közreműködés

Csak egy beszél.

Irta: Zagoni Dezső.

(Ketten ülnek a szobában. Mind a kettő férfi. Az egyik egészen otthonosan dül végig a díványon. Arca jókedvű, meglegedett. Ez a vendég. A másik lehajtott fővel babrál a papírvágóval. Egészen véve ideges. Néha-néha olyan furcsán nézett a vendégre, hogyha a vendég véletlenül felnéz, talán abbahagyja a beszédet és elmegy. Ez az ideges bácsi a házigazda.)

Amiről beszélnek, komoly ügy. Ennek a komolyságnak nagyon is megfelel a szoba hangulata. Délutáni 6 óra. A világosság már csak halózik és nemsoká a kandallóból kisurruló fény lesz a méceses.)

A vendég: (Leüti szivarjáról a hamut, lopva fölnezi a háziurra és folytatja.) Hej! János finom szivarjaid vannak neked. De persze, akinek az apósa dohánygyárigazgató... He-he, mi? Mi az János? Hadd el, ne nézz rám olyan furcsán. Elmúlt. Vége van. Edit a te feleséged és azzal punktum. Ha te el nem vetted volna, elvitte volna más. Meg így jobb is. (Hallgat.) Tudod, most megvallom neked, hogy az osztálytársaim közül téged becsültek legjobban. Te mindig tudtad a leckét, te sohse játszóttál velünk, te mindig komoly voltál, téged szerettek a tanárok. Megérdemled Editet. (Hosszan belebámul a tűzbe.) Te János! Te János csak nem haragszol, amiért ezeket emondtam?

János: (lenéz a buján végignyuló szőnyegre, köhög egyet és nem szól semmit.)

A vendég: Nem szólsz semmit?! Mit is szólnál. (Nagyot sziv a szivaron). Én? Mit is adtam volna Editnek? Legfőleg szerelmet, de olyan társadalmi állást, amilyent te adtál neki, én nem tudtam volna biztosítani. Milyen szépen is hangzik dr. Tari János királyi főügyész felesége. Ha én veszem el, egyszerű, szürke tanár embernek a felesége lett volna. Nyomorult életnek néztünk vón elébe. Egy falusi tanítóné boldogabb, mint amilyen ő lett volna. Mert látod egy tanítóné beéri 2 szobával, fenyőfabutorral, nádszékkal, meg egy anyóssal he-he! De nekünk házat is kellett volna vezetni. Jobb így, ahogy van.

János: (Idegesen fészkelődik a helyén).
A vendég: (Ugy tesz mintha nem látná. Lehajítja a felét s nézi, miként járják a lángok szemképrázott tuncukat). Igen, kosarat kaptam. Azt mondták, hogy nem illünk mi össze, mert a lány 21, én meg 23 éves voltam. Pedig szerettem nagyon. (Szeme sokkal fényesebb. Mintha könynezn.)

János: (Feláll s le-föl sétál).
A vendég: Meguntad már ugy-e, amiket mondtam? Meg is lehet. De ne haragudj, jobban esik a lelkemnek. — ennek a hitvány rongynak — ha elgondolom, hogy még valamikor szeretni is tudtam. (Ránéz a szivarjára). Tudod te azt János, hogy azóta annyit sem érek, mint ez a szivar darab! Azóta nincs bennem semmitéle kedv. Oda vannak az ifjúkori álmok, oda a férfi ambíciók, oda a jövő halvány sugara. (Hosszu szünet). A vendég kezefejére egy könyesepp hullt. Ez

észhez térít). Egészen elzékenyültem he-he! Pedig nem érdemes. Mi János! Hallgatsz?

János: (Rágyujt egy szivarra).
A vendég: Minek is beszélnél? Röstelsz ugy-e egy ilyen emberrel szoba állni, akit fegyelműtűn mozdítottak el. Igaz én voltam az oka. — Mert látod, hogy az megtörtént, azóta iszom és érzem, hogy lejjebb és lejjebb kerülök szüntelen. Hanem János, rossz barát vagy te! Még azt sem kérde, hogy miből élek?

János: (Nézi a kandallóban égő tüzet és hallgat).

A vendég: Megmondom én. Ügynök vagyok. (Nevet). Ugy-e nagyszerű. Életbiztosító társaságnál! Mesés haladás mi? Gimnáziumi tanárból életbiztosító ügynök! (Kacag).

János: (Már mintha unná a dolgot).
A vendég: Megyek már nemsoká. Előbb azonban (nevet); hogy hijába ne jöjjenek biztosítsd magad nálam (kiveszi a zsebéből az iratokat.) Leg-alább nekem is hajtass egy kis hasznót.

János: (szó nélkül aláírja).
A vendég: Így ni! Az ilyen kuncsaftokat szeretem. Látszik, hogy osztálytársak voltunk. Hej János! De jó is volt akkor. Emlékszel? Nem ugye? Ti nagy urak nem igen emlékeztek a szegény iskolatársra. Pedig azért meglehetne egyiket, másikat becsülni. (Fölnezi Jánosra.) Például engem János! Mi?

(A szomszéd szobából ruhasuttogás hallik át. János esdeklőleg néz a vendégre. A tekintetével.

csak egy része volt Atzél Péter közéleti tevékenységének; ő teremtette meg a színházat, az ő kezdesére született meg a város háza, amely annak idején a legszebb volt az ország vidéki székházai között, mindezek egyformán érdemessé teszik az ő emlékét a szoborral való megbecsülésre. Induljon meg a társadalmi mozgalom, a mely bizonyára megtalálja a visszhangot, ép úgy, mint a Boros Beni szobor-bizottság újabb akciója rálelt. Azonban a kegyeletben junktimokat nem szabad fölállítani. Hiszen megvalósításra vár Aradnak egyéb szobra is: az Asztalos Sándor-szobor, Boczkó Dániel emléke, emléket érdemelne bizonytalán Sárosy Gyula, az Arany Trombita költője, — de mondhatná-e valaki, hogy a míg ez a szobor mind el nem készül, addig minden más szobor-állítással várni kell?

A kegyelet dolgai kényes, szubtilis ügyek, de ép azért nyíltan, egyenesen kell azokban szólni és cselekedni. Amikor Arad polgárai érdemeket koszoruznak, egy igazi nagyságnak, egy hatalmas észnek és egy fáradhatatlan kéznek emlékét elismerik, kerüljenek ennél a megnyilatkozásnál minden mellétekintetet, minden félreértést, és minden egyebet, ami késleltetheti annak a kötelességnek lerovását, amelylyel Arad Boros Beni emléke iránt tartozik.

Horvátok titkos értekezlete. Az abbáziai Quarnero-szálló külön helyiségében ma délelőtt titkos értekezletre gyűltek össze a horvát jogpárti képviselők. Starcevic Antal elnököl az ülésen, amelyen megjelentek Horváth Sándor dr., Spevec dr., Pompar dr., Petrusic dr., Sustersic, Banjacevic dr., Tomac, Kufrina, Zadruza, Akati, Persic képviselők, továbbá a jogpárt számos tagja. A titkos értekezleten a jogpártiak további magatartásukat, valamint Cuvaj királyi biztos ellen folytatandó akciójukat beszélték meg. Az értekezletet azért kellett Abbáziában tartani, mert horvát területen a hatóságok nem engedélyezték volna, az abbáziai horvát közigazgatás azonban védelmet nyújt a horvátoknak. A gyűlésből üdvözlő táviratot küldtek az osztrák képviselőház ama tagjainak, akik a reichsrathban védelembe vették a horvátokat.

Elnapolták a képviselőházat.

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, május 9.

A kormány program-nyilatkozatának tárgyalását folytatta ma is a képviselőház; a vita iránt ma még csekélyebb érdeklődés nyilvánult, mint tegnap egész délig, amikor váratlanul fölszólt Lukács László miniszterelnök is. A miniszterelnök válaszolt a vita eddigi szónokainak beszédére, — az osztrák miniszterelnöknek a magyar ügyekbe való beavatkozását visszautasította és kijelentette, hogy a választójog ügyében nemsokára olyan tervet fog készíteni, amelynek alapján a megegyezés, a miniszterelnök véleménye szerint, lehetséges lesz.

A miniszterelnök beszéde után berekesztették a vitát s a nagy többség a kormány bemutatkozását tudomásul vette.

Ezután a Ház üléseit — bizonytalan időre — elnapolták.

(A mai szónokok.)

Bikády Antal Justh-párti volt ma az első szónok, aki főként a választójogi reform kérdéssel foglalkozott. Szerinte egészen fölösleges dolog volna valami átmeneti állapotot teremteni, mert a mai választói jog olyan rossz, hogy utána csak jobb következhetik.

Kelemen Samu a becsületes béke hive; de ha harc lesz is, azt is csak becsületes eszközökkel kell megvívni. Megvallja, hogy a véderéform dolgában kissé eltér pártja álláspontjától, mert ő a katonai kérdések végleges rendezését többre becsüli a provizoriumnál: évtizedek óta nyögi az ország a katonai kérdések átkát, végre tartós nyugalmat kellene tehát biztosítani.

Kovács Gyula a választójogi reformban a titkosságot tartja a legfontosabbnak; a katonai kérdésben Kelemen Samuval szemben az ideiglenes megoldást pártolja.

Elnök tíz percre föltüggeszti és a szünet után újra megnyitja az ülést.

(A miniszterelnök válasza.)

Lukács László miniszterelnök válaszol a vita szónokainak megjegyzéseire. Apponyi fölvilágosítást kért arra nézve, hogy az előző miniszterelnök miért hagyta el helyét. Az előző miniszterelnök abban a véleményben volt, hogy az ő személye állja útját a békés kibontakozásnak; ennél fogva kötelességének tartotta a lemondást: ezt az eljárását kifogásolni egyáltalán nem lehet.

Ami az 1888. évi XVII. t.-c. értelmezését illeti, elismeri, hogy ezt a kérdést az ellenzék igen kiméletesen tárgyalta. Nem is tartja célszerűnek, hogy ezt a nem aktuális kérdést tovább

bolygassuk; egy-két évtizedben talán egyszer van rá alkalom, hogy e törvény alkalmazásba vétésék; ha ez be fog következni, az akkori kormány igyekezzék a törvényhozás intencióját érvényesíteni. (Helyeslés a jobboldalon.) Ha ez nem történék meg, a törvényhozás felelősségre vonhatja az illető kormányt. Ne bolygassuk tehát e kérdést, mert ez a korona és a nemzet összhangjának megszakadására vezethetne.

Ami az osztrák delegációban ellenünk intézett támadásokat illeti, — egy másik állam nem felelős organumainak nyilatkozatait nem birta megakadályozni. Szóba került az osztrák miniszterelnök bizonyos nyilatkozata is; mindnyájan sajnálattal vettük tudomásul ezt a fölszólalást, de a dolognak nem szabad nagyobb fontosságot tulajdonítani, maga az osztrák miniszterelnök is kijelentette, hogy oly dologról beszél, melyhez köze nincs és így maga devalválta nyilatkozatának értékét. Előfordul, hogy egy miniszter a maga ellen intézett parlamenti villámokat egy időre területre akarja levezetni. Ez magyarázza ugyan nem menti az osztrák miniszterelnök nyilatkozatát, amely ellen a leghatározottabban óvást emeltem (Taps jobbról.) Az osztrák miniszterelnök kijelentette, hogy lehet oly eset, a mikor a horvátországi eseményekre neki is ingerenciát kell gyakorolnia: a szülő erre azt feleli, hogy nem képzel olyan esetet, melyben az ily ingerenciának bárminő praktikus eredménye lehetne. (Taps a jobboldalon.)

Sokan bírálják a kormány választójogi terveit is, holott a szülő már programbeszédében kijelentette, hogy neki kész terve nincsen; kijelentette, hogy a részletekhez nem köti magát, ha valaki jó propositiót terjeszt eléje, elfogadja. Azt hiszi, nemsokára sikerül oly tervet készítenie, melynek alapján a megegyezés lehetségesé válik. Bakonyinak a választójogra vonatkozó határozati javaslatát csak azért nem fogadja el, mert abban egyes jelzőket nagyon elasztikusoknak tart.

Apponyi megemlítette azt is, hogy a külföldi sajtó rendszeres támadásokat intéz Magyarország ellen; ez ellen valamit tenni nagyon nehéz, főként a társadalom közreműködése nélkül. Oly országot, melyben a kormány és a törvényhozás erős, nem fognak ily hevesen támadni. Ha a kormánynak erős támasza lesz a törvényhozás, akkor enyhülni fognak a támadások is. (Helyeslés és taps a jobboldalon.)

(A vita vége.)

Elnök berekeszti a vitát.

Bakonyi Samu, aki a vita során határozati javaslatot nyújtott be, kijelenti, hogy pártja rendületlenül ragaszkodik továbbra is ismeretes álláspontjához.

A Ház Bakonyi határozati javaslatát elveti és a kormány bemutatkozását tudomásul veszi.

mintha elküldené. A vendég mégse mozdul. Minden olyan, mintha valami tragikus történe. De nem lesz semmi. Csak a függöny mozdul egy kicsit. Aztán még gyorsabb ruhasugós. És vége.)

A vendég: Ez Edit volt ugy-e? Pardon — önagságát akartam mondani. Látod ugy rá jár még az „Editre“ a szám. Pedig megfogadtam, hogy még csak nem is említem többé. De mi az János? Te talán rosszul vagy? Olyan sápadt lettél.

János: (olyan, mint a sárgára meszelt fal, de azért „nem“ int a fejével.)

A vendég: Vagy talán a régi idők jutottak az eszedbe? Hadd azokat! Ne igen bántson az téged! Inkább nekem kellene szegynem magam. Eladtam a szerelmemet! Pénzért adtam oda! (Rágyújt egy cigarettára és jóleséssel nézi, hogyan bodorodnak, kavarognak egymásba a füst-csomók.) Különb ez sem olyan nagy véték. Szerelmem? Hát istenem ez csak olyan szóvirág, olyan cifra ruha, olyan légből kapott, ideig tartó semmi. Őszön a rugója! De hagyjuk! Nekem sem esik jól, ha eszembe jut az a novemberi est!

János: (izgatottan keres valamit az íróasztalában. Maga sem tudja, hogy mit.)

A vendég: Novemberi est! Kinos volt nagyon! De azért lehetett benne valami nagyon szomorú, valami ésbontóan tragikus. (Hallgat.) Őrült voltam! Odaadtam a boldogságom gyászjelentését neked. Meghazudtolam önmagamat az előtt, akit ezen a földön még szeretni tudtam — és aki előtt

ezen a földön már pirulnom sem szabad. Pedig ő is — Edit is — szeretett. És én irtam neki egy levelet, egy cinikus, egy szemtelen, pimasz levelet s azóta hányódik bennem a becsület hol ide, hol oda s én érzen, hogy mind kisebb és kisebb megy s nem tudom megakadályozni, hogy nemsoká örökre elhagy. (Hosszan maga elé néz.) Hogy is volt az a levél? Igen! „Kedves nagysád“. (Nevet) Ne vess hát te is János! Ne vessen az egész világ! Én, aki képes lettem volna bármelyik percben meghalni Editért, én szóltam „Nagysádnak“. Aztán megirtam benne azt is, hogy ne higgye azt, hogy én valamikor is szerettem. Csak a pénzeért kértem meg. És ilyen tónusban irtam tovább a levelet. És ezért az alávalóságért kaptam tőled 10 ezer forintot. És hogy a dolgod még biztosabb legyen, magad küldted el a levelet. Rá két hónapra megesküdtetek. (Fölkacag.) Örök hűséget, örök szerelmet esküdtetek egymásnak. (Ismét nevet. És ez a kacagás észhez téríti. Ezentul ismét cinikus.) „Örök“ Nevetséges, tartalom nélküli szó. Hiszel te ebben a szóban? Én nem! Hisz a fene! Nézd csak, a levél megírása után odalett az „örök“ boldogság, a tízezer forint se tartott „örökké“. Elment. Aztán addát még 10 ezret. Ennek is vége. És most itt állok előtted üres zsebbel — és — tört szívvel.

János: (Hirtelen fölnevez és szólni akar.)

A vendég: (közbe vág) Ne szólj! (Nevet.) Ne szólj János, hiszen csak vicceltem! Sokkal keményebb a szívem, semhogy ilyenre összetörjön!

(Föláll. Rendbehozza az iratokat. Zsebébe tesz egy pár szivart. Az egyikre rágyújt. Arcán meglátszik, hogy amiért jött, az most már biztosan meglesz. Lopva Jánosra néz. Ez azonban mozdulatlanul áll.) János! Nézd megint nincsen pénzem! Pedig most kellene csak. Itt a tél s nekem se télikabatom, se ruhám.

János: (belenyul az íróasztalba s kivessz egy csomó papírpénzt. Atadja.)

A vendég: Köszönöm. Te a régi vagy! A jó, a komoly osztálytárs. (S amig boldogan gyömöszöli be a pénzt a tárcájába, hídogen beszél tovább.) Én meg az örök változó vagyok. Folyton távolodik belőlem a becsület. Olyannak érzem magam, mint egy melegebb vidékre lekerült jéghegy. Hülköly folytonosan. És egyszer csak végem. Különb még egy ideig várunk! Hanem kedves Jánoskám isten veled! Mennem kell! Vagy talán örülsz is, hogy leráztál a nyakadról?! Adru János! Add át Edi — akarom mondani önagságának kézcsókom. He-he mindig rá jár a szám. Pedig (indul kifelé) megfogadtam! Pá Jánoskám! (Az előszobából.) A viszontlátásra! (El.)

János leroskad a diványra. Arcát kezébe teszi. Néha-néha megvonaglik a teste. A szoba már sötét. Csak a kandalló büszkélkedik a világával. Néha-néha neki fut, végigcsokolja a szobát. Fölfut Jánoson is, aki csak úgy ül ott mozdulatlanul, mintha nem is volna ébren. A nagy falóra lassan tovább ketyög. Különb csönd.

(Elnapolás.)

Elnök a politikai helyzetre való tekintettel, az üléseknek bizonytalan időre való elnapolását indítványozza.

A Ház ehhez hozzájárult.

(Interpelláció.)

Az ülés végén Barcsay Andor terjesztett elő interpellációt a hunyadmegyei csángótelepek állapotáról.

Serényi gróf földmivelési miniszter azonnal megnyugtató választ adott.

Arad és a kormány.

— Üdvözlő felirat. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 8.

Arad város törvényhatósági bizottsága ma tartotta első közgyűlését azóta, hogy a király bizalmából Lukács László miniszterelnök kormányt alakított. A miniszterelnök ezt a tényt leirattal a városnak tudomására adta és kérte egyúttal, hogy a törvényhatóság őt hazafias és alkotmányos törekvésében támogassa.

A tanács a közgyűlésnek ma bemutatta Lukács leiratát és egyúttal azt is javasolta, hogy a kormányt üdvözölje a város közönsége kinevezése alkalmával, valamint biztosítsa arról, hogy hazafias és alkotmányos működésében kész támogatni.

Zajos helyeslés kísérte ezt a javaslatot, amelyhez csak épen az ellenzéki elvi álláspont hangoztatás kedvéért nem járult hozzá a kisebbség és ellene szót emelt.

Müller Károly szólalt fel és kijelentette, hogy nem fogadhatja el a tanács javaslatát, mert véleménye szerint az ország többsége nem tekinthet bizalommal a kormány működése elé. Elfogadja a kormányt, de ellen nem képes védekezni és amelyet túrni kéri, de nem fogadhatja el, mint olyat, amelyben bizalma van és amelynek működése elé reménykedve nézhetne. Indítványozza, hogy a bizottság térjen a leirat felett napirendre és azt ne vegye tudomásul.

Steinhard Mór dr. a tanács javaslata mellett szól fel. Ha a tisztelt tanács — ugymond — azt a javaslatot terjesztette volna elő, hogy mi azon alkalomból, hogy Lukács László kormánya hivatalát elfoglalta, fejezzük ki bizalmunkat ezen kormány iránt, vagy még precízebben, előlegezzük neki a bizalmat a jövőre nézve, meg vagyok győződve, hogy ezen bizottság minden egyes tagja örömmel fogadta volna el ezt az indítványt is, mert mi reménységgel nézünk a kormány működése elé. Hisszük és reméljük, hogy ez a kormány meg fogja valósítani programját és sikerülni fog elérnie azt, hogy a parlament munkaképességét helyreállítsa. (Helyeslés.) Ennek a kormánynak kinevezése törvényes, alkotmányjogi szempontból semmi akadály nem forgott fenn, az országgyűlésen nem kifogásolta senkisémet és ebből következik, hogy ennek a törvényhatósági bizottságnak törvényes kötelessége az, hogy ezt a törvényes kormányt működésében kötelességszerűen támogassa. Az pedig, hogy viszont üdvözljük a kormányt, különösen akkor, mikor az felettes hatóságunk, az az udvariasság legelemibb kötelessége. Miután pedig egyébbel nem tartozunk, minthogy udvariassan viszont üdvözljük a kormányt, azt hiszem ez ellen az ellenzék egyetlen tagja sem fog tiltakozni, azért a tanács indítványát elfogadásra ajánlom.

Miután más senki a tárgyhöz nem szólt, a polgármester szavazásra tette fel a kérdést és a törvényhatósági bizottság ötvenöt szavazattal tizenöt ellen elfogadta a tanács javaslatát és Lukács Lászlót és kormányát felirattal üdvözlő és hazafias, valamint alkotmányos működésében támogatásáról biztosítja.

Boros Béni és Atzél Péter szobra

— Vita a városi közgyűlésen. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 8.

Arad város törvényhatósága mai közgyűlésében a módot kereste ahhoz, hogy a város egész közönségének örökké élő háláját, az elismerésnek, a közérdekében kifejtett nagyszabású tevékenységnek megbecsülését juttassa kifejezésre és ezért elhatározta, hogy az Acsev. megteremtőjének, Boros Béninek valamint az ország eme legelső rendű vasútja másik hatalmas oszlopának és egyúttal a város kiváló fiának Atzél Péter volt főispánnak szobrokat emel. A város polgármesterének jutott a közgyűlés parancsából az a feladat, hogy a kiváló férfiak érdemeit hirdető emlékművek megvalósítását készítse elő oly módon, hogy a város közönségének óhajához képest az Acsev. igazgatóságának is juttasson az őt megillető szerepet a szobrok létesítésénél. Atzél Péter kezdeményezésére készítette el ugyanis Boros Béni a vasut terveit, melyet e két teremtető zseni úgy alapozott meg, hogy ma az egyik büszkesége az országnak.

Érthető tehát az a lelkesedés, mely a törvényhatóság mai közgyűlésén támadt, amikor fölvetődött az az eszme, hogy Boros Béni mellett Atzél Péter emlékét is szoborral kell megörökíteni. Az ötletet Varjassy Árpád kir. tanácsos dobta a törvényhatóság tanácskozó termébe, azonban a szép terv megvalósítására általa ajánlott módot senki se tartotta szerencsésnek és igazságosnak. Varjassyt talán a szónoki heve, az ügy iránt való lelkesedése ragadta el és ez adott ajkára olyan szavakat s emiatt hangoztatott olyan kívánságokat, amelyek a közgyűlésnek mondhatók. Varjassy javaslatát magáévé tette volna, hanem egyhangulag elfogadta Faragó Rezső indítványát, amely módot nyújtott arra, hogy Boros Béni és Atzél Péter-szobrai felállításának érdemeiből a város és az Acsev. is egyenlően kivehesse a maga részét.

A közgyűlésnek erről a részéről ez a tudósításunk szól:

A Boros Béni szobor-bizottság kérelmét tolmácsolta a tanács nevében Kadas Kálmán főjegyző és azt a javaslatot nyújtotta be, hogy tekintettel Boros Béni elévülhetetlen érdemeire, alkintettel munkásságára, melyet úgy a város, mint az Acsev. körül szerzett és kifejtett, továbbá, mert a vasutársaság 1913. év április elsejétől a város közterheinek viselésében jelentékenyen részt vesz, szavazzon meg a közgyűlés ötezer koronát a szobor létesítésének költségeihez.

A tanács fura indokolású javaslata igen sűrű ellentmondással találkozott a bizottsági tagok részéről.

— Sem nem izléses, sem nem indokolt — mondotta Faragó Rezső felszólalásában, — hogy a város kommentárokkal kíséje az adományozást kimondó határozatát.

— Helyes, úgy van,, kiáltottak a terem minden oldaláról.

Faragó folytatta:

— Vagy megérdemli Boros Béni, hogy a város szobrának felállításához hozzájáruljon vagy nem. Azt hiszem ezt kérdés alakjában felvetni sem lehet és éppen ezért nem tartom méltónak a városhoz, hogy ilyen klauzulákkal vegye körül az adományt. Indítványozom, hogy a tanács javaslatával szemben egyszerűen Boros Béni érdemeire mutatra rá, szavazzuk meg a proponált összeget. (Zajos és általános helyeslés.)

— Atzél Péter szobrával mi van? — kiáltotta a terembe Müller Károly.

Erre az aposztrofálásra emelkedett szólásra Varjassy Árpád kir. tanácsos és a következőket mondta:

— Igazán boldog vagyok, hogy végre ebben a teremben is foglalkozhatunk a város egyik legnagyobb fiának tartozó, örökké élő hálánk lerovásával. Boros Béni szobrát fel kell végre állítani.

De egy pillanattal sem később állania kell Atzél Péter nagyszerű életét hirdető emlékműnek is, mert e két férfi közül egyik sem szerzett kisebb érdemeket a város és az Acsev. körül. Nagy férfiak ők, akik megérdemlik, hogy örök dicsőség legyen osztályrészük. (Helyeslés, éljenzés.) De azt hiszem, ennek nem az a módja, hogy levett kappal kezünkben odaálljunk a legszegényebb ember elé is és kérjük, hogy a maga filléreivel és társai fillérjeinek összegyűjtésével segítse a szobrok létesítését. Méltóképp csak akkor emelkedhetnek magasba ezek az emlékművek, melyeket én nagyoknak, hatalmasoknak és a város külső díszét emelőkné látok lelki szemem előtt, ha azokat a vasut maga létesíti. Sem a város, sem a közönség egyes tagjai nem tehetik egyes adakozással oly magasztossá e szobrokat, mintha a vasut a maga anyagi erejének megfelelően készítteti el azokat.

— A városnak kötelessége, hogy a maga részéről áldozatot hozzon. Az összeget meg sem jelölöm, hogy mekkora legyen az, de a pénzt nem direkt a szobor létesítésére fordítsuk, hanem mondjuk ki, hogy a város által meghirdetendő szobor tervpályázat első nyertesét megfelelő tiszteletdíjban részesítjük, a városház előtti tereket a szobrok helyei gyanánt átengedjük és megbízzuk a polgármestert, hogy a vasutal érintkezésbe lépve ott eljárjon, hogy a szobrokat miharabb állítsa fel.

Varjassy beszédének második részét meglepetéssel és a nemtetszés némaságával fogadta a közgyűlés. Ennek Mülek Lajos azonnal kifejezést is adott.

— Helyeslem — ugymond — az előttem szóló amaz eszméjét, hogy Atzél Péternek is állítassék fel Aradon a szobra. Azonban vele szemben azt indítványozom: mondja ki a közgyűlés, hogy Boros Béni és Atzél Péter szobrai a város felállítására és megbízta a polgármestert, hogy az előtanulmányokat elvégezve a kivitel módjára a jövő havi közgyűlésnek jelentést tegyen.

Nagy Sándor elvileg szintén elfogadja, hogy mindkét szobor létesítésére törekedjék a város, de nem követi sem Varjassyt, sem Müleket abban, hogy most itt hirtelen már a részletekre esett — mondotta — a városi közgyűlés tárgyalta a kérdést, mintha az Acsev. igazgatósága jött volna ide és támogatást kért volna. Mi előttünk a Boros Béni szobor-bizottság kérvénye fekszik és ezt kellene elintéznünk. Én is szívesen látnám, ha Atzél Péter szobra is ékesitené a várost, de a megoldás módjaira nézve egyik indítványt sem tartom megfelelőnek, vagy elfogadhatónak. Nekünk más teendők nincsenek, minthogy utasítsuk a polgármestert, cselekedjék legjobb belátása szerint, lépjen érintkezésbe az Acsevel és majd a mint legjobbnak talál arról tegyen jelentést a legközelebbi közgyűlésnek.

Az egész közgyűlés nagy helyesléssel és tetszéssel fogadta Faragó indítványát és határozattal emelte.

VIDÉK.

A pécskai jegyző fegyelmi ügye. Egyik aradi lap az elmúlt hetekben több ízben súlyos mulasztásokkal és vétésekkel vádolta meg Povázeay Soma magyarpécskai községi jegyzőt. A megvádolt jegyző azonnal fegyelmit kért önmaga ellen, hogy a vádak alól hivatalos vizsgálattal tisztázza magát. A fegyelmi eljárás megindult és a vizsgálat folytatásával megbízott Jakabffy Gyula vármegyei aljegyző ma kiszállt Pécskára, ahol megkezdte a kihallgatásokat. A helyszíni vizsgálaton, amely három napig fog tartani, körülbelül huszonegy tanut hallgatnak ki. Pécskán érthető érdeklődéssel és izgalommal várják a fegyelmi vizsgálat eredményét.

A makói református egyház május 12-én a makói színházban nagyszabású Kalvineum ünnepélyt és táncmulatságot rendez. Az ünnepélyre nagy és érdekes programot állított össze a rendezőség. Balthazar Dezső tiszántúli református püspök is részt vesz az ünnepélyen, amelynek jóvedelmét a református lelkészek árváinak házára fordítják.

Uj béketárgyalás.

— Lukács a választóreformról. —

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, május 8.

A képviselőház ma a politikai helyzetre való tekintettel írmét elnapolta üléseit. Ennek az elhatározásnak az volt az előzménye, hogy Lukács László miniszterelnök ma válaszolt azokra az ellenzéki felszólalásokra, amelyekkel a kormány bemutatkozásakor tett nyilatkozatait kísérték.

A miniszterelnök beszédének három kiemelkedő mozzanata volt: az első az, amelyben igen energikusan visszautasította az osztrák miniszterelnöknek a horvátországi állapotok címén Magyarország belügyeibe történt beavatkozását; a másodikban kijelentette, hogy a horvátországi rendkívüli intézkedések szükségéről és okairól jelentést fog beterjeszteni; amelyet a Ház megvitathat: a harmadikban végül — s ez érdekelte legjobban a pártokat — a választójog és a békés megegyezés dolgáról nyilatkozott. Az osztrák miniszterelnöknek szóló visszautasítást az egész Ház osztatlan tetszéssel fogadta.

A választójog reformjáról a miniszterelnök azt mondta, hogy neki eleitől fogva nem volt végleges tervezete idevonatkozóan s hogy csak az alapelvek dolgában ragaszkodik bizonyos fix pontokhoz, egyébként azonban a részletekre nézve szívesen fogad és megtárgyal minden proposíciót. Közélesen alkalma is lesz olyan új tervezettel lépni az ellenzék elé, amelyről reméli, hogy a békés megegyezést lehetővé teszi. A Justh párt idevonatkozó határozati javaslatát is csak azért nem fogadhatja el, mert az ebben foglalt kifejezések megkötnék mind a két tárgyaló felet az egyezkedésben.

A miniszterelnök kijelentéseit általános tetszéssel fogadták, ellenvetes meg Justhék részéről.

A Ház többsége aztán tudomásul vette a miniszterelnök bemutatkozó nyilatkozatait s a Bakonyi ismert határozati javaslatát elvetette.

Justh Gyula a Ház elnapolásáról és a béke eshetőségéről egy hírlapiról előtt így nyilatkozott:

— Mint ellenzéki ember hozzájárultam az elnapoláshoz. Nekem csak nem sürgősek a kormány javaslatai. De annyit mondhatok, hogy ha a szünet alatt meginduló tárgyalások nem végződnek megegyezéssel, a legelső ülésen megkezdjük a technikai obstrukciót.

— Meddig tart a szünet?

— Tölem akár karácsonyig is eltarthat! Ismétlem: a kormány javaslatai nekem nem sürgősek. Most pedig lássa Lukács, hogyan boldogul. Jöjjön a demokratikus választójoggal, jöjjön a népjogokkal! Ha olyan megoldás lesz, amely kielégít bennünket, szívesen hozzájárulunk. De a megállapodás csak egyenes, őszinte és becsületes lehet.

Budapestről jelentik: A képviselőház kedden 14-ikén ülést tart, mert erre a napra egy régebbi határozata értelmében az összeférhetlenségi zsüri kisorsolását tüzte ki. Amíg a békét teljesen meg nem köti a kormány, néhány apró törvényjavaslatot fognak letárgyalni.

Budapestről jelentik: A választói reformra vonatkozó munkálatok serényen folynak a belügyminisztériumnak kodifikáló osztályában. Arról ez idő szerint beszélni sem lehet, hogy a választói reformra vonatkozólag teljes törvényjavaslatot készíthessenek el, csak bizonyos pontokat állapítanak meg részletesebben és precízebben, amely pontokra a miniszterelnöknek az előzetes pártközi tanácskozásokon lesz szüksége. Reggeltől késő éjjelig dolgoznak az osztályban Némethy Károly

államtitkár vezetése mellett és a miniszterelnök is állandóan érintkezésben van a belügyminisztérium kodifikáló osztályával.

VÁROS ÉS MEGYE.

„Neuman Samu-ut.”

— A Pécskai-ut új neve. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 8.

Idősb Neuman Adolf és ifjabb Neuman Adolf nagyszerű alapítványát, a fertőző gyermekkorház létesítését bejelentő átiratot Arad város közgyűlésében ma hálás köszönettel fogadta a törvényhatósági bizottság; mely a nemesszivü alapítók kivánságához képest ma még nem fejezhette ki oly módon elismerését velök szemben, amint azt megtenni óhajtja és tenni fogja.

Miután Kádas Kálmán főjegyző felolvasta Neumanék átiratát és javasolta, hogy hálás köszönettel fogadva, „Idősb és ifjabb Neuman Adolf-fertőző gyermekkorház” nevet adja a közgyűlés a létesülő intézetnek, Varjassy Lajos polgármester szólott és kijelentette, hogy az alapítók óhajának megfelelően a közgyűlés most egyéb intézkedést ne tegyen, hanem majd ha elkészült a humanizmusnak ez a gyönyörű dokumentuma, gondoskodjék annak megteremtői iránt járó elismerés lerovásáról.

Adler Andor kért szót ezután.

Tisztelet uraim — mondotta — azt a nagy tiszteletet és hálát, amelyet városunk minden egyes polgára a Neuman-család iránt érez a tanács javaslata az ismert körülményeknél fogva nem adhatja vissza kellő formában. Épen abból az alkalomból, hogy a mai közgyűlésen foglalkozik a bizottság a város egyik kiváló munkás emberének szobrának felállításáról, aki a magyar és az aradi iparnak az ország határain túl is dicsőséget szerzett és Magyarország ipari fellendülésében óriási szerepet játszott, emléket állítsunk. Épen azért azt a tiszteletteljes indítványt terjesztem elő, méltóztassék azt az utat — a Pécskai-utat — amely az ő nagy ipartelepükhöz vezet, Neuman Samu-utnak elnevezni. (Általános helyeslés).

Ezután még a létesítendő gyermekkorház elnevezése felett indult meg rövid vita, amely után Varjassy Lajos polgármester kijelentette, hogy Adler Andor javaslata nem az alapítókra vonatkozik, hanem az elhunyt nagy férfiú érdemeit örökíti meg, a legnagyobb örömmel járul hozzá ahhoz, hogy a mostani Pécskai ut Neuman Samu utnak neveztessek el.

Mi történt a mai közgyűlésen? Három órai tanácskozás után befejezte a törvényhatósági bizottság Varjassy Lajos polgármester elnöklésével megtartott május havi rendes közgyűlését, melynek tárgysorozatán elég sok ügy szerepelt. A bizottság tagjai azonban annál kisebb számban jelentek meg, úgy, hogy például még ma sem dönthetett a város az Aradon létesítendő cipőgyár telekkérdésében. Hyešmi nem elég izgató, nem vonza az embereket. Elmaradt a jövő hónapra. Nagyobb vita egyáltalában nem volt és a hosszú tárgysorozat szürkéségéből csak a Boros Béni-szobor és a pilóta iskola ügye emelkedik ki. Teleky Tibor gróf szubvenció kérvényét kedvezően intézték el, kap tízezer koronát pilóta-iskola létesítésére és tíz évi kizárólagossági jogot látványos repülések rendezésére, italmérésre és több egyéb hasznosított jogokat. A kérés teljesítése körül több felszólalás történt, mert Adler Andor, Müller Károly, Somló Ármán dr. a kultura eme csodás vívmányával szemben is, azt szerették volna előbb megtudni, mit is akar tulajdonképpen Aradon a fiatal gróf és mi az a pilóta-iskola. Erre senki választ nem adott, mert a tanács sem tudta, mi fűn terem ez a tanintézet, azonban huszan tizenhét ellen megmentették az ügyet, melyet Nagy Sándor a bizottságok kebelébe akart

eltemetni, indítványozván, hogy adják ki tanulmányozás céljából; a jogügyi, pénzügyi, közlekedésügyi, egészségügyi és egy szakértőkből szervezendő aviatikai bizottságnak. — A Munkás Otthon építési kérvényét a közgyűlés nem hagyta jóvá, hanem ragaszkodva egy régebbi határozathoz kötelezi az építetöket, hogy az adományozott telek mindkét frontját beépítsék. — A rendőrtisztviselőknek vita nélkül megszavaztak 240 korona ruha átalányt, a X. és XI. fizelési osztályba tartozó városi tisztviselőknek pedig 100 korona pótlékot. — Panyola árvizkárosultjai 100, az Aradi Jótékony Nőegylet 100 korona segélyt kapnak. — Szabó József kertésznek érdemei elismerésül 600 korona nyugdíjba és beszámító személyes pótlékot állapított meg a közgyűlés azért, hogy a derek embert a városnak megtarthassa. Az egylovas bérkocsik szaporítását kérelmezöket egyhangulag elutasították.

A Kulturpalota fűtése. A sok vitára, magyarázatra és szóharagra okot adott kérdés végre lekerült a napirendről és pedig azzal a régi metódussal oldatott meg, hogy a középben fekvő igazság szerint a tanácsnak is és a nyilvános árlejtést követelőknek igazuk — látszassék. A ma tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlés tárgyalta Koch Dániel bizottsági tag sokszor ismertett felebbezését a tanács amaz intézkedése ellen, hogy a Kulturpalota fűtési berendezésének munkáira csak a Knuth Károly, Szepessy Sándor, Waldman Antal, Körting B. J. és Törs és Ormay fővárosi cégeket szólította fel ajánlattételre és kérte, hogy a közgyűlés rendelje el a nyilvános árlejtést. A tanács javaslata ezzel szemben az volt, hogy a felebbezés elvetendő és a zárt pályázatot elrendelő tanácsi határozat jóváhagyandó. Koch Dániel és Nagy Sándor dr. a javaslat ellen szólaltak fel és hivatkoztak az áprilisi közgyűlés döntésére, mely állításuk szerint valamennyi munka biztosítására a nyilvános árlejtést rendelte el. Reizinger Sándor indítványát fogadta el a közgyűlés, amelyben a felszólaló bebizonyította, hogy a tanács teljesen korrekt módon, a törvényhatóság intencióinak megfelelően cselekedett, de maga is jónak látta, hogy az említett öt cégen kívül még két jövevű vállalkozó felhívassék a pályázatra, de csak az esetben, ha tíz nap alatt ajánlataikat be tudják küldeni. Így tehát, hét ajánlat közül választhat a tanács, feltéve, hogy a kartellben álló cégek ajánlatai között lényeges eltérés lesz.

Pályázat a főszámvevő-helyettesi állásra. Ma délben járt le a város közönsége által, a Fagus Albert lemondása folytán megüresedett főszámvevő helyettesi állásra kiírt pályázat, melyre öt aspiráns jelentkezett, Alt János, Binder Gyula, Dániel Péter, Pittner József és Wierer Aladár adták be kérvényüket. Az állás főispáni kinevezés útján kerül betöltésre.

Mikor élvezi a város a Weitzer hagyatékot? Arad város ipari és kereskedői körében gyakran elhangzó kérdés ez, melynek jogosságát az alapító oklevél jóváhagyásának késése teszi kétségtelenné. A város mai közgyűlésén Faragó Rezső törvényhatósági bizottsági tag napirend előtt a Weitzer alapítvány ügyében interpellált is. Októberben lesz tíz esztendeje annak — ugymond — hogy Weitzer János meghalt és ez az idő nem volt elég arra, hogy ennek a kiváló embernek utolsó akarata, a végrendeletében kifejezett okos és nagy célok megvalósuljanak. A tíz éves évfordulót legszöbben azzal lehet megülni, hogy akkora ez az alapítvány, amelyet Weitzer János tett, megkezdhetné, rendeltetését. Nem kételkedik a tanácsnak és a polgármesternek erre vonatkozó ügyszeretetésében, de nem tudja elképzelni, hogyan lehetséges az, hogy az alapítvány ügye így hosszú ideig a bürokrácia reortáin minden különös ok nélkül megakad. Interpellálja a polgármestert és kérdi, hogy miképen áll ez az ügy. Varjassy Lajos elnöklő polgármester válasza és indítványa után a közgyűlés kimondta, hogy a belügyminisztériumhoz felterjesztést intéz a Weitzer János-fele alapítvány újabb alapítólevelének mielőbbi jóváhagyása céljából.

Sirnak a színigazgatók.

— Közgyűlési áttudósítás. —

Ebben a szomorú drága világban csak az az egy vigasztaló, hogy akadnak még önzetlen és ami a fő, gazdag emberek, akik jótékonyt gyakorolnak. Azután vannak jótékony egyesületek is, amelyek gondját viselik a szegényeknek. Van olyan egyesület, amely a szegény tanulóknak juttat ebédet, ruhát, a Liga az elhagyott gyermekeknek nyújt segílyt. Kasztelik milliói gondoskodnak az önhibájukon kívül elszegényedett urakról. De lám milyen a világ! Azokkal, akik a legárnyabbak, akik a legelhagyottabbak, azokról nem gondoskodnak!

Mégis hallatlan, hogy a szegény színigazgatókra csak az gondol, aki egyuttal a mezők lilomát ruházza! Így mindenkitől elhagyatva, a vidéki direktorok kénytelenek tömörülni, egyesületet alkotni, hogy amint ők mondják, anyagi érdekeiket megvédjék. De ezt csak ők mondják. Tulajdonképen úgy áll a dolog, hogy önszegélyző egyesületet csinálnak, összeszik filléreiket és menházat építenek maguknak, hogy öreg napjaikra ne maradjanak hajléktalanul.

A vidéki színigazgatók egyesülete tegnap alakult meg s a jövő hónapban lesz első közgyűlése. Mi azonban abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy már most kimerítő és hiteles tudósítást adhatnak a gyűlés lefolyásáról:

1. direktor: ... Így tönkre kell jutni. A helyzet már tarthatatlan. Például itt vannak a szerzői díjak. Diese szerzők irnak egy rongy darabot. De ne tessék ám azt hinni, hogy ők fizetnek akár egy rongyos vasat azért, mert mi előadjuk a darabot. Nem kérem. Még nekünk, (nagy nyomatékkal) n—e—k—ü—n—k kell fizetni azért, hogy mi... M—i—i—i előadjuk a darabot. Talán nem is fogják elhinni a kollegák, de üzleti könyveimmel bebizonyíthatom, hogy a múlt évben csak annak a niemand Molnar Ferencnek 30 korona husz fillért fizettem szerzői díjban!

(Színigazgatók valamennyien elrémülnek. Nagy rémület tableaux a Leányvásár első felvonásából. Egyesek az összeg hallatára a rémülettől elájulnak. Színigazgatók kara (ének): Oh szörnyűség, oh szörnyűség, oh szörnyű, szörnyűség! *Tanulság:* A színigazgatók nem alkalmasak kóristáknak.)

2. direktor (pathetikusán, körülbelül úgy, ahogy Janovics szokott beszélni.): A keserűség ökölbe szorítja a kezemet most, amidőn előttem szóló mélyen tisztelt kollegám panaszát hallok. Ezek a panaszok jogosak s az előttem szóló egyáltalán nem túlzott semmit. De a régi időkben ez másképp volt. Igenis kérem, a régi idők írói szerényebbek voltak, átlátták, hogy mekkora tisztesség az, ha darabjuk színre kerül s ezért nem is kérték jogdíjat. A jogdíj szintén az átkos szocializmus találmánya s a kapzsi, telhetetlen új írói generációé. Ezelőtt ez nem volt így. Sőt tovább megyek. A legjobb íróknak, a legkitűnőbb darabokért mai nap sem kell jogdíjat fizetni. Egy Shakespeare, egy Moliere, egy Katona, ezek a halhatatlan írók, ezek nem követelnek semmit, csak ezek az újak, ezek a modernek, ezek a (végtelen megvetéssel) Nyugatosok!

3. direktor (síró hangon. Ezt a szerepet esetleg Krecsányi is játszhatja): Igaza van! Igaza van! Milyen idők, milyen idők! A múlt évben én is összesen 348 koronátizenötöt fizettem jogdíjban. És a színészek, ez a népség, azok sem elégszenek meg már a fizetéssel. Nyolcvan korona havonta, az már nem is elég nekik. Egyik tagomnak 150 koronát fizetek havonta! Kérem, a kiadások, azok napról-napra nőnek! S ezzel szemben a bevétel, az semmi! Kérem, a szubvenció alig harmincezer korona, a bérlet jó ha nyolcvanezer, de van esztendő, hogy csak hetvenkétezer! És a napilözung sem több ezerötszáznál! Az se forint, csak korona! És a mozi milyen konkurenciát csinál!

(A direktorok teljesen elérzékenyednek. Halka n

sirni kezdenek, de a sírás csakhamar hangos-zokogásba megy át. A zsűri megkezdi működését: első holtversenyben Szendrey Mihály és Komjáthy János.)

D'or.

A pécskai és lippai tömegmérgezés.

— Exhumált holttestek. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 8.

A pécskai és lippai mérgező asszonyok ügyében a nagy energiával folytatott vizsgálat és a főbűnösök: *Keveresán* Miklósné pécskai és *Kaprucán* Györgyné lippai asszonyok teljes beismerésben vannak. Keveresánné, aki a vizsgálat elején ártatlanságát hangoztatta, a terhelő bizonyítékok sulya alatt bevallotta, hogy férjét csakugyan arzénrel pusztította el. Keveresán Miklós holttestét különben még a bűnös asszony beismerése előtt exhumálták az ópécskai temetőben és belső-részeit megvizsgálás céljából felküldötték az országos vegyészeti intézethez.

Ezenkívül tegnap még négy halottat exhumáltak: négy lippai román embert, akik az utóbbi hónapokban gyanus körülmények között haltak meg. Ezek özvegyeit szintén letartóztatták, de a négy lippai asszony még nem ismerte be bűnét. Beismerő vallomást tett Kaprucán Györgyné is, akinek lippai korezmájából került ki az arzén a férjüket elpusztító asszonyok házába. Kaprucánné Labosán Miklósné nevű cinkostársnőjével valóságosan szervezett mérgekereskedést folytatott. Labosánné lippai kereskedőknél kisebb-nagyobb adagokban „légykövet” vásárolt és ennek elég nagymennyiségű arzénját használták fel a mérgekészítéshez. A porrá zúzott légykövet 50—200 koronás adagokban árusította a két asszony.

Kaprucánné a lippai korezmában vatta a mérgefeleit, Labosánné azonban gyakran utra is kelt, bebarangolta egész Temesmegyét és úgy árusította a mérget. Kaprucánné hosszas vallatás, többszöri kihallgatás után teljesen beismerő vallomást tett. Elmondotta a vizsgálóbíróknak, hogy három férje volt már és a három közül csak az első halt meg természetes halállal.

Tizenkét év előtt Feregyszékén ölte meg arzénrel a második urát, akivel boldogtalanul élt. Ez volt az első mérgezés, amelyet elkövetett. Amint lehetett férjhez ment szeretőjéhez a fiatal özvegyasszony, de egy évi házaselet után harmadik férjén, Kaprucán Györgyön is tuladott a veszedelmes menyecske. Kaprucánnak is arzént kevert az ételébe. A második mérgezés után egész lelkiismeretlenül hozzáfogott a mérgeárusításhoz.

Két újabb eset nyomait is kutatják még Pécskán és csak arra várnak, hogy *Felctár* Emil királyi fővegyész véleménye az eddig exhumált öt ember belső részeinek vizsgálatáról megérkezzen. Ha a vegyész vizsgálat csakugyan arzén mérgezését konstatál az eddigi öt esetben, akkor Pécskán is és egész Temesmegyében tovább folytatják a nyomozást a lippai mérgező asszonyok áldozatai után.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— 151
Kiadóhivatal és hirdetési osztály	— 151
Nyomda	— 151

Holtzer Mihály sorsa.

(Beteg vagy szimulál? — A táblai fő-tárgyalás napja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 8.

A tömeges váltóhamisítással és csalással vádolt Holtzer Mihály aradi kereskedőről különös hírek terjedtek el az utóbbi napokban. Azt beszélték, hogy az öreg bűnös megszabadult az igazságszolgáltatás elől, mert sikerült neki külföldre menekülni és így aligha üli le a sulyos büne miatt rárótt több évi fegyházbüntetést.

Emlékezetes, hogy Holtzer ügyvédje megfélebbezte az aradi törvényszék amaz ítéletét, amelylyel öt negyedfélvi fegyházzal sújtotta *Tóth* József paraszt milliomos kárára elkövetett váltómanipulációk miatt. A törvényszék szabadlábra helyezte a betegnek látszó embert. Voltak, akik azt állították, hogy Holtzer sohase kerül többet a Maros-parti rideg palota celláiba, nem várja be a tábla ítéletét, hanem valamelyik külföldi városban tölti el utolsó éveit; ott, ahova nem ér el a magyar törvény sújtó keze.

A jóslás, ugylátszik, nem volt egészen alaptalan. A tábla ugyanis már többször kitűzte tárgyalásra Holtzer Mihály bűnügyét. A tábla egyben új bizonyítást is rendelt el arra nézve, hogy Holtzer büntetett előéletű-e? Ő ugyanis azt vallotta, hogy büntetlen előéletű, viszont a királyi ügyészség, meg *Tóth* József ügyvédje határozottan állították, hogy Holtzer több évig ült Vácon. De Holtzer nem hagyta magát. Azt hangoztatta egyik beadványában, hogy nem azonos azzal a Holtzer Mihályval, aki Vácon ült. Ez természetesen kiderülne a táblai tárgyaláson, amelyen épen azért Holtzer vonakodik megjelenni. A tábla e hónap 15-re újból kitűzte Holtzer nagy bűnpörének felelősségi tárgyalását. Amikor Holtzer megkapta az idézést, összerogyott. Nyomban elhivatták *Kabdebó* János háziorvosukat, aki konstatálta, hogy az öreg vádoltnak szivrohama volt és a legnagyobb nyugalmat ajánlotta neki.

Azóta Holtzert senki se látta az utcán. Egy nagyváradi ügyvéd kereste a minap, de nem engedték be a lakásba. Annyit azonban konstatált a nagyváradi férfit, hogy a titokzatos beteg nem fekszik. Természetesen a szomszédok se látták Holtzert jó néhány hét óta s ebből aztán azt kombinálták, hogy a nehéz vádolt „eltávozott” Aradról. Ma megkérdeztük *Kabdebó* János dr.-t., hogy Holtzer Aradon van-e, vagy tényleg elvonult valami biztosabb területre.

— Holtzernek két hónappal ezelőtt tüdő- és mellhártyagyuladása volt — mondta az orvos — és ebből még mindig nem lábalt ki teljesen. Különben ennek az embernek régi szivbaja is van. A napokban rohama is volt.

Tehát Holtzer ismét nem jelenhetik meg az e hónap 15-re kitűzött fő-tárgyaláson, amelyet így természetesen újból el kell napolni. Valószínű azonban, hogy csak a jövő hónapig húzhatják az ügy tárgyalását. Ugyanis *Tóth* József ügyvédje arra kérte a táblát, hogy most már Holtzer nélkül tartsa meg a tárgyalást. A tábla elrendelte *Tóth* Józsefnek újból való kihallgatását és ekkor a perrend értelmében a vádoltnak is meg kell jelenni a fő-tárgyaláson, hogy megtehesse észrevételeit a sértett vallomására. De *Tóth* ügyvédje azt kéri, hogy *Tóth*ot az aradi törvényszék által hallgattassa ki a tábla, mert ez esetben Holtzer nélkül is meg lehet tartani a táblai tárgyalást.

Így hát Holtzer nyugodtan fekehetik; a tábla ítélkezése úgy se tudja megakadályozni. Arról pedig, hogy Aradról eltávozzék, szó se lehet. Fel-sőbb utasításra úgy őrzi őt a rendőrség, mintha nem is Holtzer Mihály volna, hanem — *Kecskeméti Győző*.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Csütörtök: *Bál az udvarnál*, operette.

Péntek: *Bál az udvarnál*, operette.

Szombat: *A remény*, dráma. K. Hegyessy Mari, a budapesti Nemzeti Színház tagja vendégfellépéssel.

Vasárnap: Délután: *Leányvásár*, operette. Este: *A cigány*, népszinmű. K. Hegyessy Mari, a budapesti Nemzeti Színház tagja vendégfellépéssel.

Hétfő: *Az ember tragédiája*, dráma. K. Hegyessy Mari, a budapesti Nemzeti Színház tagja vendégfellépéssel.

Bál az udvarnál.

(Operett 3 felvonásban. Irta: Stark Vilmos. Zenéjét szerzette: Ziehrer. Bemutató előadás.)

Kenyeret és cirkszt követeltek a régi rómaiak, operett kell a mai publikumnak. Sok félig és majdnem üres ház után jól esett megtelt nézőtér látni és a közönség érdeklődése hangulatot vitt a színpadra és nézőtérre egyaránt.

Ziehrernek, a bécsiek jönevű komponistájának operettje a Bál az udvarnál került színre először. A dallamos bécsi keringőknek Strausz mellett legjobb nevű szerzője ezt az operettjét is telerakta kellemes csengésű, könnyed melódiájú valzerokkal, itt-ott segítségül hívta saját régi és mások újabb dolgait, ami különben nem szolgál a partitúra hátrányára. Aki nem keres nagyképzű zenés gurmándériát az megtalálja a szórakozást, üdülést Ziehrer muzsikája mellett, melynek énekrészeit sikerült koreográfia egészíti ki. Sok mutatós tánc szórakoztatja a nézőt, melyhez még Tilger Árpád is komponált egy nagyon sikerült, fülbemászó zenéjű duettet, melyet *Rontai Boriskának* és *Győzőnek* az első felvonásba háromszor is meg kellett ismételné. Ziehrer librettistája Stark Vilmos elfogadható szövegírónak bizonyult. Egy kis szerelmi perpatvart fűz három felvonáson keresztül, anélkül, hogy unatkoznánk, vagy különösképen érdeklődne, hogy miről is van tulajdonképpen szó. Átlag librettó, se nem rosszabb, se nem jobb a már megszokott bécsi vásári munkáknál.

De hát nem is ez a fontos egy operettben, hanem az, hogy van benne valami, ami meg van ebben a darabban, és legyen alkalom primadonna ragyogásra, erre is van elegendő instrukció. *Dióssy Nusi* pedig élve ez alkalommal, pompás toalettekben, kitűnő hangulatban ragyogott. Halden Ivon szerepét szeriöz megjátszásban alakította és még énekekben is kifogástalan élvezetet nyújtott. Nagyon sikerült estét hozott Dióssynak Ziehrer darabja, ő maga pedig sikerre vitte a darabot. *Rontay Boriska* nagyszerű táncával aratott tapsokat, játékaiban azonban megint concessziókat tett és tulajdon kegyeiben részesítette a karzatot. *Nógrádi Malvin* bájos jelenség volt Erzsébet grófnő szerepében. *Győző* kitűnő humora sokszor kacagattatta meg a közönséget. *Huszár Károly* Szobolevszkoj szerepében énekművészetével ismét értékes kvalitásáról tett bizonyosságot. *Vas Jenő* a herceget adta figyelemre méltó fegyelmességgel. A zenekar *Tilger* vezetésével élvezetes stílusban játszott.

A rendezésnél, sajnos, ismét kifogásolni valónk van. A rendező egyik eminens kötelessége az öltözködést ellenőrizni. A karhölgyeknél ujjban a *kiöltözködés* a legtöbb esetben az izlés rovására — kapott lábra. Lehetetlen színezvelegék, kacaj keltő hajdíszek mulattatják a közönséget, alkalmat adva arra, hogy a publikum perecekig hangosan szórakozzék a legújabb toalettszörnyetegek és fodrászati monstrumokon. Egy kis izlést kérünk, hiszen Aradon vagyunk, nem pedig a tripolisi szükségvarietében. H. G.

* **Orgonahangverseny a Minorita templomban.** Kettős szempontból jelentős művészi esemény folyt le szerdán: a Minorita templom 24 ezer koronás magyar gyártmányu orgonájának felavatása s Schmidthauer Lajos orgonaművész közreműködése már jóelőre érthetővé tették a nagy érdeklődést. Egyáltalában szép dolog, hogy Aradon van pénz ilyesmire, minő az új orgona, melyhez hasonló minőségű vidéki városainkban Schmidthauer szerint oly kevés van, hogy az ember ujjain megszámlálhatná. Három manuálja hatvannál több regiszterrel van felszerelve, közülük 24 ugynevezett szabad kombináció, melyek lehetővé teszik egyes külön hangárnyalatok hirtelen bekapcsolását is. Vott humanaja az emberi hangot a csalódásig hűen utánozza s csupán a

férfihangok természetesen erősebb tremolójáról ismerni fel az utánzást. Rendes használatra pedig van egy külön manuális asztala is. Ha az orgonát még az ugynevezett Fernworkkel is felszerelnék s fújtatását villamos motor végezné emberi erő helyett, amely mégse lehet oly egyenletes, mint a gép, úgy valóban a legmesszebbmenő igényeknek is megfelelni képes orgonát nyert volna a zenekedvelő közönség. A mai hangverseny különben az orgona bemutatásán kívül a még hátralekös összeg beszerzésének célját is szolgálta s a nagyszámú intelligens közönség — melyben kevés kivétellel a hangversenyek állandó stamm-publikumát láttuk viszont — csak a helyre való tekintettel tudta visszafojtani a hangos tetszésnyilvánítást. Mert Schmidthauer ma olyant produkált, aminőt Aradon már csak azért se hallhattak, mert ennyi kombináció eddig orgonán itt nem volt. A külföldi tournéi után nálunk is elismert művész, ki most is Dortmundba megy hangversenyezni, a szó szoros értelmében véve játszik: úgy virtuóz kéz, mint lábjátéka, a regiszterek biztos áttekintése teszi őt képessé ama bámulatos hatások kiváltására, melyekben gyönyörködhettünk. Szépen megválogatott műsorában képviselve voltak a régiak Bach, Frescobaldi stb., mint a régieskedő Matt Reger mellett az újak: Vidor stb. Az egész hangverseny rendezésének érdeme Müttermüller templomi karnagyot illeti, ki a kibővített templomi énekkarral s egy alkalmi összetételű zenekarral Beliczay áhítatos F dur miséjét adta elő. Szépet produkáltak még Weichart Auróra tanárú énekszólóival és Karhanek Ferenc tanár hegedűszólójával változatossá téve a különben tán kissé hosszúra nyújtott műsort. Mint értesülünk, ezentúl gyakrabban lesznek orgonaversenyek, így az őszre Bossi jönne le. W.

* **Olasz gyermekoperatársulat Aradon.** A fővárosi lapok hasábos tudósításokban számoltak be arról a sikerről, amelyet Budapesten a 40 tagból álló gyermekoperatársulat aratott. Szendrey szinigazgató ezt a társulatot 3 napi vendégtájkra szerződtette. A gyermekoperatársulat, amely saját zenekarral is rendelkezik, a jövő hét három napján, csütörtökön, pénteken és szombaton vendégszerepel Aradon, minden egyes nap a pétervári orosz udvari operába mennek, hosszabb vendégtájkra. A társulat május 16-án a Sevillai borbélyt, 17-én Crispinót (egy eddig Aradon nem adott operát) és a Parasztszücsületet, 18-án Toscat adja elő.

* **A debrecen—aradi csere-vendégszereplés.** Mint ismeretes a debreceni szinigtársulat elsőrendű tagjai Aradra jönnek vendégszerepelni, míg az aradi társulat tagjai ugyanakkor a debreceni színházban fognak játszani. A csere-vendégszereplés a jövő hét kedden és szerdán, május 14-én és 15-én lesz. Ugy az aradi, mint a debreceni társulat tagjai ugyanabban a két darabban lépnek fel: a *Leányvásárban* és a *Kis grófban*; a *Leányvásár* kedden kerül színre, a *Kis gróf* pedig szerdán. Hét-hét elsőrendű tag fog mindkét társulattól vendégszerepelni. Érdekesnek tartjuk a vendégszereplők neveit mindjárt szereposztásként közölni, mégpedig sorrend szerint először a debrecenieket s utána az aradiakat. A két szereposztás tehát a következő lesz: *Leányvásár*: Lucy: Zilahy Gyuláné; Dióssy Nusi — Bessy: Borbély Lili; Sz. Rontay Boriska — Frits: Máthé Gyula; Győző Alfréd — Rotenberg gróf: Deésy Alfréd; Polgár Sándor — Tom Miggels: Falussy István; Huszár Károly — Harrison: Zilahy Gyula; Várnay Jenő — Harrisonné: Uty Gizella; Benkóné. — *Kis grófban*: Agárdy gróf: Kassay Károly; Győző Alfréd — László: Falussy István; Huszár Károly — Rózi: Borbély Lili; Dióssy Nusi — Dorothy: Z. Singhofer Vilma; Sz. Rontay Boriska — Zápolya: Máthé Gyula; Polgár Sándor — Kocsonya: Zilahy Gyula; Várnay Jenő — Csibrákné: Uty Gizella; Benkóné. Ezekon kívül a két karmester is felcserélődik: az aradi előadást *Mártonfalvy* György, a debrecenit pedig *Tilger* Árpád fogja vezényelni.

* **Robinson Crusoe.** A színház igazgatósága az apró emberkének öröme a legközelebb ismét gyermekdarabot mutat be. A társulat most készül Robinson Crusoe-ra, a látványos, fényes kiállítású gyermekdarabra.

* **Lehár Ferenc kitüntetése.** A francia köztársaság elnöke Lehár Ferencet, a híres zeneszerzőt és *Karczag* Vilmost, a magyar származású bécsi színházigazgatót a becsület-rend tiszt-

jeivé nevezte ki. A kitüntetések összefüggésben vannak Karczag társulatának múlt évi párisi vendégszereplésével.

* **Szinigazgatók háborúsága.** Tudvalevő, hogy a nagyváradi szinigtársulat Debrecenbe, a debreceni pedig Nagyváradra készült vendégszereplő előadásokat tartani. Ez a csere vendégszereplés azonban elmaradt. Hogy mi ennek az oka, arról *Erdélyi Miklós* nagyváradi szinigtazgató így nyilatkozott:

— Tavaly és tavalyelőtt két éven át, állandóan én segitettem ki társulati zavarai közben Zilahy Gyulát vendégszereplő színészekkel. Ha nem volt embere, csak áttelefonált hozzám, én készséggel küldtem a kért embert. Volt nap, hogy 2—3 tagom játszott odaát Debrecenben. Soha ezért viszonzószolgálatot nem kértem. Tartottam gavalléros kötelességemnek, hogy ott, ahol szükség van rá, ingyen, barátságból szívesseget tegyek. Egyszer aztán személyesen látogatott át hozzánk Zilahy Gyula. Hálákkodva jött elhőm:

— Kedves direktor, maga a legnagyobb ember! Nem tudom, hogy viszonzozzam azt a sok-sok jószívesseget, amit velem tett! Kérjen tőlem, amit csak akar, mindent a legnagyobb örömmel teljesítek.

Eleinte nem akartam igénybe venni, de hogy minduntalan a revansot kínálta, azt kértem tőle, hogy adja kölcsön egy júniusi estére a tulajdonában levő tatai, Eszterházy-féle „Embertragédiája” díszleteket.

— Hogyne adnám, hogyne adnám! Ezt igazán a legnagyobb örömmel! Valóban esekélyesség!

Júniusban aztán megismételtem a kérelmet. Mi történt? Zilahy Gyula, akit én ugyszólván estérről-estére segitettem ki, visszairta, hogy hajlandó a díszleteket kölcsön adni egy estére 1000 koronáért! Ehez kommentár nem kell. Két sorban válaszoltam neki. Megszakítottam vele minden összeköttetést és én ura maradok szavamnak: én ebben az életben Zilahy Gyulával nem tárgyalok. Végeztünk. Mindenki láthatja, hogy nem a kellemetlen összehasonlítástól való félelem mondatta le verem a debreceni vendégszereplést. Ellenkezőleg: a kellemetlen érintkezés elkerülése.

* **Anatole France; a Pinquinek szigete.** már kapható 1 kor. 90 fillér *Juhász és Társainál*

* **Titanic és Saharet utoljára.** Saharet, az ausztráliai tánckirálynő csütörtökön táncol utoljára az Apollóban s ugyanakkor kerül utoljára bemutatásra az elsüllyedt Titanic eredeti felvétele.

* **Bonnot, az apacsvezér az Apolló-színházban.** A párisi véreskezü apacsok heteken át izgalomban tartották az egész világ újságolvasóközönségét. Meghült az ember ereiben a vér, ha végigolvasta Bonnot bandájának rémes tetteit. Az igazságnak valóságával a tetőpontra kerültek azon a vasárnapon, amikor híre jutott, hogy Bonnot-t sikerült elfogni Páris egyik külvárosában. Emlékeztetek az elfogatás feletle idegizgató s valósággal rémregénybe illő részletei. A rendőrség beakart hatolni abba az utszéli hangárba, amelyben Bonnot sejtette feltalálni, de a vállalkozásában az apacsvezér és Dubois, egy üldözött anarchista megakadályozták. A két modern haramia a hangár belsejéből sortűzet adtak a rendőrökre, akik közül többen holtan terültek el. Élet-halál harc fejlődött ki a rendőrök és a hangár lakói között. Bonnot és Dubois órákig távol tudták tartani maguktól a rendőrséget a folytonos lövöldözéssel, míg aztán megérkezett egy század utászatonna, akik bombákkal felrobbantották a hangárt s a benne elrejtőzött két haramiát. Amire a katonaság kivonult, már ezer és ezer ember állta körül a megostromolt hangárt s természetesen a párisi filmgyárak fényképészei is kirobogtak automobilon, hogy megörökíthessék a ritka s izgalmas látványt. A főlvételek pompásan sikerültek s a film tisztán adja vissza a hangár felrobbantásának és Bonnot elszállításának idegizgató látványosságát. Az aradi Apolló-színház a Gaumon-filmgyártól örökáron megvásárolt egy teljesen új filmet, hogy megelőzze az összes vidéki moziszínházakat, a legnagyobb fővárosi színházakkal egyidőben mutathassa be ezt a szenzációs világeseményt. Ma került először vetítésre az Apollóban Bonnot elfogatásának főlvétele s a közönség bámulatosan nagy érdeklődést tanúsított a kép iránt. Délután 5 órától éjjel 11 óra utánig állandóan zsufolva volt a nézőtér. Holnap, csütörtökön kerül másod-

nap bemutatásra az apacsvezér elfogatása s ugyanekkor utoljára hozza színre az Apolló az el-súlyedt Titanic felvételeit és Saharet, a tánc-ki-rálynő produkcióit. Az előadások délután 5 órakor kezdődnek. 177

* **Bonnot párisi apacsvezér ostroma és megöletése az Urániában.** Csütörtökön bemutatja az Uránia színház a bűnkronikák legborzalmasabb eseményét, Bonnot párisi apacsvezér ostromát és megöletését a helyszínen készült mozgófényképben. Magát az eseményt nem kell bővebben ismertetni, tudomással bir arról az egész világ. Az Uránia nagy költséggel szerezte meg a szenzációs képet és ennek dacára sem emeli fel a helyárakat, hanem rendes helyárak mellett mutatja be az Uránia publikumának.

* **Pilóta sors.** (Az Uránia szenzációja.) Kocsi, vasut és automobil mellé most már a repülőgép sorakozik a mozaraboknál. A moziirók a drámák színterét a levegőbe is áteszik, hogy minél izgalmasabbá tegyék a cselekményt. Az Uránia új műsorának egyik fenomenális száma a Pilóta sors. Egy tehetséges konstruktor, hogy repülőgépét megépíthesse, egész vagyont leköti az uzsorásnak. Mikor a kölcsön lejár és a gép még mindig nem kész, az uzsorás könyörte-nül kiforgatja vagyonából a feltalálót, aki aztán feleségével együtt a legnagyobb nyomorba jut. Időközben elkészül a géppel, melyet, csak hogy feleségét jobb helyzetbe juttassa, az uzsorásnak ad el és ő maga pilótának szegődik hozzá. A legközelebbi versenyen egy nagyobb díjért kellene felszállani, de az erős szélben felesége nem engedí meg a felszállást. Trenk, az uzsorás, aki maga is pilóta, kapzságában startol a díjért. Minden figyelmeztetés ellenére felszáll, de a repülőgép a levegőben felbillen és Trenk lezuhan a magasból. Összezúzva, utolsó vonaglásában bocsánatot kér a tönkretett pilótától, akinek felesége hálátelt pil-lantást vet az égre, mely megövtá férjét a biztos haláltól. Ehhez a nagyszerű képhez sorakozik a Bonnot felvétel, Gaumont mesés mozgófénykép újságja és még három pompás humoros kép. 175

Börtönre ítélt sikkasztók.

— Könnyelmű ifjak végrzte. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, május 8.

A múlt év november 29-én kellemetlen meg-lepetés érte a Hollandi Biztosító Társaság buda-pesti igazgatóságát. Reach Tibor igazgató ugyanis megbizta Bíró Béla gyakornokot, hogy váltson be egy harmincezerháromszáz koronáról szóló csekket a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Kossuth La-jos-utcai fiókpénztáránál. A fiatal praktikáns már rég várt erre az alkalomra. Barátaival, akik époly könnyelműek voltak, mint ő, összebeszéltek és el-határozták, hogy a bűnös uton szerzett pénzzel külföldre szöknek. A bűntársaság tagjai Birón ki-vül Makos Géza, Szekendy Tibor és Szekendy László voltak, akik automobilon Székesfehérvárra s innen Veszprémbe szöktek. Itt azután az egész társaságot letartóztatták. Az ügyet ma tárgyalta a budapesti büntetőtörvényszék.

Bíró Béla, az elsőrendű vádlott, egy morál insanityben szenvedő ifju benyomását keltette. Mintha csak valami gyerekesinyről lett volna szó, kijelentette, hogy bűnösnek érzi magát. Először két másik apróbb büne miatt hallgatták ki. A sikkasztáson kívül ugyanis azzal is vádol-ták, hogy anyja hamisított aláírására hitelben egy briliáns gyűrűt vásárolt. Bíró azzal véde-kezett, hogy Szekendy Tibor bujtatta őt fel a gyűrű megvásárlására és elzalogosítására. Az ő tanácsára hamisította rá anyja nevét is a váltóra. Ezt azonban nem tekinti hamisításnak, mert az anyja nevét több ízben aláírta máskor is. A pénz felét Szekendy kapta meg.

Makos Géza szintén úgy adta elő a dol-got, hogy Szekendy Tibor beszélt rá őket a sik-kasztásra.

Szekendy Tibor tagadta, hogy ő beszélt rá Bíró, anyja neve meghamisítására és a sikkasztásra. Szekendy László beismerte, hogy a karpe-recet, amelyet Bíró elzalogosított, ő vette el, de nem lopási szándékkal.

Reach Tibor, a Hollandi biztosító társaság igazgatója bejelentette, hogy az intézet kára két-ezerszázharminc korona, mert huszonkilencezer-százhetven korona készpénzt a vádlottaknál meg-találtak.

A bíróság Bíró két évi, Makost egy évi börtönbüntetésre ítélte. A két Szekendy testvért csu-pán orgazdaságban mondották ki bűnösnek s Sze-kendy Tibort hatvan korona, Szekendy Lászlót száz korona pénzbüntetésre ítélték el.

Mit szabad irni a színházi kritikuskak.

— Pör egy bírálat miatt. —

— A színházi kritikuskak.

Zürich, május 8.

A zürichi törvényszék a minap érdekes be-csületsértési pörben tartott tárgyalást. A tárgyaláson ugyanis azt kellett megállapítani, vajon mely esetben lehet egy színházi kritikából becsületsér-tést kiérezni? A minap a zürichi színházban egy művésznő *Ifigenia* szerepét játszotta. A kritikus aztán a többi közt ezt írta róla az újságban:

A nagy stílust hiába kerestem. *Ifigenia* alakítója híján volt a művészi alakítás né-hány elengedhetetlen eszközének. A mit gö-rög profil helyett mutatott, azt Drake Fe-rencnek Európa táplálkozására nézve oly nagyfontosságú utazása előtt még nem is tudtuk volna mihez hasonlítani.

A színművésznő pört indított a kritikus ellen, de a bíróság elutasította. A főtörvényszék is alap-talannak találta a panaszt és pedig a következő megokolással:

— A kritikus nem akarta megsérteni a mű-vésznőt, csak meg akarta értetni a színház ve-zetőségével és az előadó művésznővel, hogy *Ifige-nia* ábrázolására "öltetlenül görög arcúval megáll-dott hölgy kell. A kifejezésbe még akkor sem le-het becsületsértést belemagyarázni, ha a kritikus azzal a szándékkal írta le, hogy a művésznőt ne-veltségessé tegye. Becsületsértésnek csak az erkölcs és rátermettség ellen irányuló támadást lehet te-kinteni. Testi fogyatkozások leírásában épen oly kevésbé van meg a támadó jelentőség a polgári becsület ellen, mint ahogy nincs meg a kritiká-ban, amely egy szerep kiosztásáról szól, csak azért, mert a szerep eljátszója csupán testi fo-gyatkozása miatt alkalmatlan rá.

A bíróság azonban a megokolás végén mégis kijelenti, hogy a bírálat kifogásolt részét *izléste-lennek és hölgygyel szemben elkövetett lapintat-lanságnak* tartja.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Kizsákmányolt vallásosság.** Nem min-dennapi bűnpörben hozott ma íteletet a buda-pesti királyi tábla második büntető tanácsa. A vádlottak padján *Schmidtbauer* Agostonné varrónő ült, a kit az a vád terhelt, hogy évekkal ezelőtt fölhasználta ifjabb *Wittmann* Györgyné, született *Weber* Erzsébet vakbuzgóságát s min-denféle hókusz-pókuszok között, körmönfont mesékkel *nyolcezerszázkilencvenhét koronát* csalt ki tőle. Wittmanné, aki akkor még hajadon volt s örökösen a templomot bujta, varrni tanult *Schmidt-bauernétől*, aki elvitte őt egy hírhedt óbudai jós-nőhöz s elhitette vele, hogy médiuma, egy tí-zenhárom éves leány a jövődöbe lát s a jó szellemekkel társalog. Majd elbeszélte, hogy a szegény médiumnak eltört a lába s a Mar-git-kórházban ápolják. Gyógyításra és műlábra kilencszázhusz koronát kell a csaló asszony áldozatától s vérszemet kapva, a sohasem látott médiumról azt állította, hogy fölvettek az örök-imádás templomának apácai közé s négyszázhar-minchat koronát kell a fölvetelésért fizetni. Vegezetül eltemette vele a médiumot, aki a vecserovai apácák kolostorában, halálos ágyon meghagyta, hogy az oltár alá temessék. A hiszékeny leány, aki nemsokára férjhez ment, hatszáz koronát adott a kriptá építésére. A férj csak az esküvő után tudta meg, hogy mennyi pénzt szedett el a csaló

asszony az ő feleségétől s följelentésére a főkapi-tányáság két detektívot küldött ki Óbudára, akik egy szekrénybe bujva *Wittmannék* lakásán harmadfél órán keresztül hallgatták, amikor *Schmidtbauer* né beismerte csalását. A büntető törvényszék csalás büntette miatt másfélévi börtönre ítélte a vádlott asszonyt, akinek büntetését ma a *budapesti királyi tábla* egy évre szállította le.

Menekülő cigányzenészek.

— Akiket elűldözték Aradról. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 8.

Hetek óta tart már az aradi cigánysztrájk, amelynek az a lényege, hogy a derék cigánymu-zikusok, miután nem akartak külön-külön, a ma-guk kávéházában, vendéglőjében tányérozni, most egyetlen, ötven tagú bandává alakulva, tányéroz-nak. A zene nélkül maradt aradi kávécsok és ven-déglősök pedig idegenből hozott jó cigánybandák-kal igyekeznek pótolni a sztrájkolók helyét.

A Központi-szálloda télikertjében és kávé-házában néhány hétig játszott is egy kitűnő ci-gánybanda, azonban a fővárosból Aradra került zenészek folytonos inzultusoknak voltak kitéve aradi kollégáik részéről. A sztrájkoló cigánymu-zikusok állandóan ott ólálkodtak a Központi-szál-loda környékén, az éjszaka sötétjében csoporto-san lesbe állottak és fenyegető magatartásukkal el is érték azt, hogy a Központi-szálló zenészei valósággal *elmenekültek Aradról*. Egy darabig csak türték a reájuk szórt szidalmakat és elviselték, hogy éjszakánként furlangosan el kellett szök-dödni a kávéházból lakásukra, ha odakinn vára-kozó és ütlegekkel fenyegetődő aradi zenésztár-saikat ki akarták kerülni. Ettől a sikertől az aradi cigányok olyan vérszemet kaptak, hogy napközben is megtámadták a budapesti banda tagjait és ezek végre tegnap a *rendőrség fedezetét és oltalmát kérve* kivonultak a pályaudvarra és végképen bu-csut mondtak Aradnak.

A szálloda tulajdonosa közben már új cigá-nyokról is gondoskodott és *Sovánka* Nándor jó-nevű cigányprimás zenekara ma kezdte volna meg a játékot a Központiban. A sztrájkban álló cigá-nyok jó előre tudomást szereztek arról, hogy *So-vánka* Aradra készül és fenyegető levelekkel árasztották el a cigányprimást is, bandája tagjait is. A fenyegetésekkel annyira rájuk riasztottak, hogy a zenekar nem mert elutazni Aradra, hanem táv-iratban értesítette a Központi-szálloda tulajdono-sát, hogy nem jönnek, mert az aradi cigányok megveréssel fenyegetik őket.

Hasonló sorsra jutott a *Farkas*-féle buda-pesti cigányzenekar, amelyet a Városi kávéház szerződöttetett. *Farkas* bandája eljött ugyan Aradra, egy este játszott is a kávéházban, másnap azon-ban már szedte vette a sátorfáját és menekült. *Farkas*ékat éjjel kettőkor meglesték a sztrájkoló muzikusok, megtámadták és fenyegetéseikkel annyira megijesztették a bandát, hogy *Farkas*ék megígérték az elutazást.

Ma tehát úgy van, hogy a sztrájkoló cigá-nyok az urak Aradon. Terrorizáló fellépésükkel idáig elérték azt, hogy az Aradra jött cigánymu-zikusok nem élhettek békességben, távozniuk kellett, mert nem találtak elég védelmet a sztrájkolók fenyegető magatartása és folytonos zakla-tása ellen. Sőt most már nem is merészkedik Aradra idegen cigányzenekar, annyira tartanak az ittoni nekikeseredett cigányok bántalmaitól. Egyedül a Fehér Kereszt női zenekarát nem tud-ták kiűldözni a füstös képű bérharcosok, akik a nőkben, ugylátszik, mégis respektálják a gyöngöb-b nemet.

HIREK.

Egy vasuti tiszt

agyonlőtt három embert?

— *Eltitkolt merénylet.* —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, május 8.

Fővárosi tudósítónk eddig meg nem erősített mézárítás hírére jelenti. Egy Budapesttől nem messze lévő vasuti állomáson ma éjjel paraszt legények megtámadták a szolgálatot teljesítő tisztet, aki revolverrel három embert önvédelemből agyonlőtt.

A fentartással közölhető esemény részletei ezek:

A lacházai állomáson tegnap este 11 óra felé odaérkező budapest—zimonyi személyvonatot várták, mikor a leeresztett sorompón három parasztlegény akart átbujni. A vasuti őr ennek láttára odament és megtiltotta a legényeknek, hogy átmenjenek. Ezek gorombán visszafeleltek, hogy nekik nem parancsol senki. És mert az őr semmi áron sem akarta átengedni őket, megtámadták, összeverték és eltörték az egyik lábát. A zajra előjött az éjjeli szolgálatot teljesítő vasuti tiszt s védelmére sietett az őrnek. A legények most már a tisztet támadták meg, ki a merényletre revolvert rántott s néhány lövéssel elijesztette a támadókat.

A tiszt a szolgát becipelte a hivatalszobájába, hogy bekötözi a sebeit, de alighogy hozzálátott ehhez, mikor a legények hefedmagukkal visszatértek. Orditoztak, fenyegetőztek s rugdosták a bezárt ajtót, hogy behatolhassanak a tiszt szobájába. Ez, mikor látta, hogy ajtó rövidesen engedni fog, hirtelen felrántotta azt s a merénylők közé tüzelt. Browningjának golyói három embert megölték, a többiek pedig elmenekültek.

Mire a szabadkai személyvonat berobogott, már csak három hulla feküdt az állomáson.

A hír valódiságát megerősíteni látszik, hogy a lacházai állomásra kirendelték a vasuti balesetfelvevő közeget.

— **Időjárás.** Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése. Jólát: Változékony idő várható, hőszűréssel és sok helyütt csapadékkal. Sürgönyprognózis: Változékony, hűvös sok helyütt csapadékkal. A déli hőmérséklet 18-2 C. fok.

— **A makói polgármester fegyelmi ügye.** Makóról jelentik: Csanád vármegye közigazgatási bizottsága ma ülést tartott, a melyen Galambos Ignác Makó város polgármestere ellen elrendelték a fegyelmi vizsgálatot, mert egy a város részére történő, kisajátítási ügyben késedelmes eljárást tanúsított. A fegyelmi vizsgálat elrendelése, úgy a városban, mint a megyében, nagy feltűnést keltett.

— **A milliárdos végrendelete.** Newyorkból jelentik: A Titanic katasztrófája, amelyről a Carpathiával Európába érkezett szemtanuk még mindig tudnak idegrázó új részleteket, a hullámsírba ragadta John Jacob Astor-t, az amerikai nábobot is. Gyönyörű fiatal felesége, aki tragikus megmenekülése közben a Cunard-hajón gyöngéd szívének sok nemes cselekedetével nyerte meg az embereket, csak Newyorkban tudta meg, hogy özvegygyé lett s kivüle árvaságra jutottak első házasságából való gyermekei. Ma bontották fel Astor végrendeletét, amely meglehetősen meglepetést hozott. Fő örökösül a fiát tette meg Astor, míg özvegye és leánya nagyobb összegeket kaptak. Az özvegy azonban elveszti örökrészét abban az esetben, ha férjhez megy. Első feleségének semmit sem hagyott Astor és jótékony célra nem juttatott többet százhuszezer dollárnál. Ezt az ő nevével elnevezett iskola kapta.

— **Tisza István a papokról és a vallásról.** Budapestről jelentik: A dunamelléki református egyházkerület ma folytatta tegnap megkezdett tanácskozását. A főgondnok megnyitó beszéde után Antal Gábor püspök mondott imát, majd pedig Tisza István gróf feszült figyelem mellett mondott érdekes beszédet a lelkészek fizetésrendezéséről. Nem először fejezi ki azt a meggyőződést, — ugymond — hogy ez a kérdés valóban a legégetőbb és legsürgősebben megoldandó feladatok közé tartozik, mert a növekedő drágaság miatt, a megélhetési viszonyok megnehezedtek és nagy igazságtalanság történnek a lelkészi karral, ha ezt a kérdést nem rendeznek. Azok akik, korábban sürgették annak a kérdésnek megoldását, nyílt ajtókat törtek be, mert a múlt hónapok sajnálatos politikai válságai megakadályozták a kormányt abban, hogy az erre vonatkozó törvényt benyújtsa. Most már a legrövidebb idő alatt meg fog történni ennek a törvényjavaslatnak a benyújtása. Foglalkozott ezután a lelkészek korpótlékának kérdésével, amely folyó évi január elsejéig visszaható erejű lesz. — Beszéde további folyamán annak a reményének adott kifejezést, hogy a lelkészi kar felszabadulva a nyomasztó anyagi gondoktól egész erejét magasztos hivatásának betöltésére fogja fordítani. Beszélte a felekezeti békéről, amelyről azt mondta, hogy habozás nélkül meg kell védenünk magunkat a fenyegető támadások ellen, de gondolkodásunkat abban a nagy magasztos keresztényi szellemben kell megtartanunk, amely ma vallásos érzéseivel saját hivatást öleli magához.

— **Unneplik a Titanic menekültjeinek megmentőit.** Budapestről jelentik: a Carpathia-hajó labdarugó csapata ma délelőtt érkezett meg. Fél kilenckor robogtak be a tengeri levegőből, hajószolgálatától megbarnult angol fiúk. Nagyszerű, megérdemelt szép fogadtatásban részesítette őket Budapest, élén Bárczy István polgármesterrel s az ünneplés a sportférfiaknak és a titáni katasztrófa mellől jövő derék, önfeláldozó mentőcsapatnak egyaránt szólt. A Carpathia csapata ma délelőtt Brüll Alfréd vezetésével meptekintette a képviselőházat. Velük mentek a szintén itt tartózkodó finn birkozók is. Délután pihentek az angolok, felülkor tréninget tartottak a vendéglátó egyesület M. T. K. pályáján. Holnapról különben péntekre halasztódott a Carpathia és az M. T. K. mérkőzése. A halasztás a Carpathia kapitányának Rostronnak a kedvéért történt, aki táviratozott a M. T. K. nak, hogy ő szeretné látni a mérkőzést, de csüörtökre nem jöhet, mert pénteken hajóvizsgálat lesz. Erre Brüll Alfréd dr. a MTK. elnöke kérelmére a belügyminiszter kivételes engedélyt adott arra, hogy a hajóvizsgálat csüörtörtökön este legyen, így Rostron kapitány péntekre eljöhessen és végignézhessen a Titanic kárvallottjai javára jövedelmező játékot. Frunéból jelentik: Ma érkezett oda a Carpathia. Jekelfalussy a kormány nevében üdvözölte Rostron kapitányt, nemsokára megjelent Wickenburg gróf kormányzó, aki a parancsnokot és a személyzetet köszöntötte. Lukács László miniszterelnök Budapestről telefon útján érdeklődött a Carpathia megérkezése felől, a telefonhoz kérette Rostron kapitányt és ily módon fejezte ki köszönetét. Rostron kapitány és a Carpathia másod kapitánya Lengyel orvossal holnap este Budapestre érkeznek, pénteken megjelennek a miniszterelnök előtt és ugyanaz nap József főherceg is fogadja őket. Vasárnap a Carpathia 1200 kivándorlóval újból Newyorkba megy.

— **Színész-sztrájk.** Berlinből jelentik: Blankenheim hallei direktor színészei sztrájkba léptek, mert a színigazgató nem fizette pontosan a gázsikat. A színészek tegnap este közvetlen az előadás előtt kijelentették, hogy ők nem játszanak. A tegnapi előadás elmaradt. A színészek nagyrésze ma el is utazott, a direktor pedig kijelentette, hogy új társulatot toboroz.

— **A Spitzer hagyaték növekedése.** Friedrich Mör dr. bécsi ügyvéd ma arról értesítette Varjassy Lajos polgármestert, hogy özvegy Fürster Károlyné, született Spitzer Betti május hó 5-én Bécsben elhunyt. Özvegy Fürsterné halálával lényeges változás történik néhai Spitzer Ignác hagyományával, melynek Arad város az örököse. Az örökös alap végrendeletének VIII. csoportjában a b) pont alatt úgy intézkedett, hogy nővére, Spitzer Betti, életfogytiglan, évi huszezer korona életjáradékot köteles kifizetni a város és ennek leánya, Geirenger, született Fürster Paula évi tizenkétezer korona járadékot kap, míg anyja él, ennek elhalálozásával azonban tizenötezer koronára emelkedik a járadék. A Spitzer örökséget tehát május hó 5-ikeig 32 ezer korona terhelte. Ennek egy részét, pontos számadatok még nincsenek, az alapítványként kezelt tőke jövedelme nem fedezte és ezért magából a tőkéből kellett a hiányt pótolni. Most azonban tizenkétezer koronával csökken a teher és a tizenötezer koronát futja a jövedelemből, sőt a tőkéhez csatolható tetemes összeg is marad és most már sokkal rövidebb idő múlva szolgálhatja a hagyaték azt a nemes célt, a mire az örökös azt rendelte.

— **Iskola-vizsgálat.** Schack Béla főigazgató ma délután Aradra érkezett, hogy szemlét tartson a felsőkereskedelmi iskolában.

— **Temetés.** Ma délelőtt temették el nagy részvét mellett Nyáry Béla nyugalmazott aradi rendőrkapitányt. Az elhunyt, egykor sok érdemet szerzett városi tisztviselő temetésén a rokonságon és gyászoló családon Arad városa és városi rendőrsége is képviseltette magát.

— **Az aradi járványkórház szökevénye.** Árgyelán Györgyné, egy aradi kocsis felesége ma reggel megszökött a járványkórházból. Az ápolók azonnal észrevették, hogy eltűnt a beteg, kit a himlőjárvány kitörésének első napján szállítottak a kórházba s bejelentették a dolgot Frint Sándor dr. járványorvosnak, ki azonnal értesítette a rendőrséget. Egy rendőrtizedes rögtön Árgyelánné Damjanich utcai lakására ment s az aszszonyt ott is találta. Rázárta az ajtót s úgy őrizte addig, míg a járványkocsival a kórházba visszaszállították. Megállapították, hogy a kórházból kiszökött asszony visszaszállításáig nem érintkezett senkivel. A nyomozás megállapította, hogy Árgyelánné a kerítésen keresztül szökött meg a bezárt járványkórházból.

— **Az öngyilkos színész.** Zsolnáról jelentik: Megható tragédiának fináléja játszódott le ma a zsolnai izraelita temetőben: Nagy részvét mellett temették el Boek Ellyt, a tescheni színház magyar származású naiváját, aki szerelmi bánatában idegenben öngyilkosságot követett el. Kivánságára Zsolnára szállították, hogy ott helyezték örök nyugalomra. A temetésen igen sok ember vett részt és a tragikus véget ért színész kóporsóját temérdek virág borította.

— **A tüszurások véres következménye.** Szemlakról jelentik: A románok hetfői, Szent György napi ünnepi tréfáit éjszaka veszedelmes verekedés fejezte be. Délután a tréfaságok során öt legény Ávrám János, Kuzmán György, Babó Mitru, Kaluser Lázár és Kaluser Péter gombostűvel szurkálta egymást és Kuzmán annyira megszurta társait, hogy azok bosszút fogadtak. Éjjel meglesték Kuzmán Györgyöt, amint a szeretőjétől jött, Ávrám elebe ugrott és késsel halántékon szurta. A megtámadott legény revolvert rántott és Ávrám Jánost gyomron lötte. Általános dulakodás keletkezett, amelyben az öt legény össze-vissza szurkálta egymást bicskával és valamennyien súlyosan megsebesültek. Kuzmán a dulakodás közben Kaluser Lázár oldalán, Kaluser Pétert pedig fején revolverlövéllyel is megsebesítette. A sebesülteket lakásukon ápolják, valamennyinek állapota súlyos. Vasárnap is volt késelés Szemlakon és ennek áldozata Gyurocki Áron már bele is halt a lép táján szenvedett sebébe.

— Nem rossz az aradi oltóanyag. A ma nap foglalkoztunk a különös jelenséggel, hogy Aradon az oltás következtében mennyi föl-nőt ember betegedett meg. Sokan úgy magya-rázták ezt, hogy az oltóanyagot készítő *Bácskai Béla dr.* aradi orvos szárnnyirkot használt föl az oltás céljaira, amikor a borjunyirok elfogyott. *Bácskai dr.* ezt már megcáfolta, de hogy tudomá-nyosan is bebizonyítsa oltóanyaga kifogástalan voltát, abból felküldött néhány adagot *Krompacher Ödön dr.* egyetemi tanárnak, aki az oltóanyagok előállításában speciális tudással bír. *Krompacher dr.* ma a következő levelet intézte *Bácskai dr.*-hoz.

Igen tisztelt Kolléga ur, a folyó hó 5-én át-vett három fiola oltóanyagot bakteriologice és pe-dig oly módon vizsgáltam meg, hogy mindegyik fiola anyagával két-két vérsavós ágárt oltottam s azt bermosztadba helyeztem. Eddig, vagyis 48 óra mulva mind a hat ágár sterilnek bizonyult, jelölül annak, hogy az oltóanyag fertőzve nem volt. Megjegyzem, hogy a vérsavós ágár a legérzékenyebb táptalaj, mellyel rendelkezünk, úgy, hogy azon a még nehezebben tenyészhető bakteriumok is megnőnek. Kiváló tisztelettel Budapest, május 7. *Krompacher Ödön dr.*, egyetemi tanár.

— **Eljegyzés.** Bogdány Loney és Lipsey Béla waggongyári tisztviselő f. hó 6-án tartották eljegyzésüket.

— **A villamos újabb halottja.** *Budapestről* jelentik: A villamos gázolások véres krónikája ma ismét szaporodott három esettel. A Kerepesi-ut 37-es számú ház előtt a cinkotai helyiérdekű vil-lamos egyik kocsija elütötte *Filipp József* tizenkilencévesztendős napszámot. Nagy embertömeg vette körül az életveszedelmesen megsebesült em-bert és fenyegetésekkel és szitkokkal illették a vezetőt. A tömeg dühe egyre nagyobb lett, ami-kor teljes sebességgel közeledett az ellenkező irányból egy másik cinkotai villamos. Teljes se-bességgel rohant az emberek közé és a már me-nekülő nem tudó *Földi József* huszonéveszesztendős napszámot elgázolta. A szerencsétlen ember a kerek alatt vérzett el. *Filipp* a men-tők vették ápolás alá és beszállították a Rókus-kórházba, ahol most a halállal vívódik. Ugyancsak súlyos kimentelű gázolás történt ma reggel a Fő-vám-téren. Az áldozat *Bodó József* ötvennyolc-esztendős gazdász, aki ballabával fizeti meg azt, hogy Budapestben az utca egyik oldaláról a má-sikra kellett átmennie. A rendőrség természetesen mindhárom esetben szigorú vizsgálatot indított.

— **Izgató Petőfi vers.** *Petőli Sándor* örökké tündökölni fog a költeményeiben. Az ő halhatat-lanságát nem sérti az a hallatlan nagy igyekezet, amellyel az ügyészség megbüntetni kíván egy medgyesházi polgárt, aki merész volt és elszav-alta a szabadság költőjének két izzó hangu ver-sét. A nagyváradi kir. ügyészség vádat emelt *Vereska Mihály* aradmegyei, medgyesházi polgár el-len, aki egy kerti mulatságon állítólag királýsér-tést követelt el. A nagyváradi törvényszék vádta-nácsa ma foglalkozott *Vereska* ügyével. *Vereska* levelében azt írta, hogy neki eszeágában sem volt öfelségét megsérteni. Dehogya is. Ő hálás a király iránt és nem tett mást, mint, hogy két *Petőfi* költeményt szavalt el. Az egyik: *Akasszá-tok fel a királyokat!* A másik: *éljen a köztársaság.* Ennek első szakasza így szól:

Itt a nyilam mibe löjem?
Királyi szék áll előttem.
Bele lövöm bársonyába.
Hogy csak úgy porzik kinjába!
Éljen, éljen a köztársaság!

Az ügyészség szigorú indítványára a vádta-nács *Vereska Mihályt* vád alá helyezte.

— **Köszönetnyilvánítás.** *Nussbaum Zsigmond* 33 koronát adományozott az aradi izr. népkonyhá-nak, mely nemesszivű adományért ez uton fejezi ki hálás köszönetét az elnökség.

— **Eredeti japánrizsfüggöny** darabja 10 korona, kapható *Kotányinál József* főherceg-ut 3.

— **Titokzatos halott.** *Temesvárról* jelentik: Az Orsovára induló gyorsvonat ma délután *Te-mesvár* mellett elgázolt egy hetven évesnek látszó uriasan öltözött embert. A kórházba szállítása után nyomban meghalt. Megállapították, hogy *Kottek István* vagyos temesvári háztulajdonos az illető, azt azonban még nem sikerült kideri-teni, hogy öngyilkosság, vagy baleset történt e.

— **Megszűnt ebzárlat.** A március hó vé-gén elrendelt negyvennapos ebzárlat a mai nap-pal megszűnt.

— **Locsolnak.** (*Panaszos levél.*) Megkezdődött az utcák állandó öntözése. Ilyenkor a város utain egyrészt öntöző kocsik száguldnak keresztül, más-részt pedig különböző helyeken felállított vízve-zeteki csapokból kézi fecskendővel végzik a lo-csolást. Bár az embereknek locsolni csak a ko-csi utakat kellene, ők nem elégszenek meg ezzel, hanem a korzóra is felmennek és az ember barmennyire is védekezik, nem kerül el, hogy nya-kon ne öntsék, emellett a sétáló közönség annak is ki van téve, hogy ruháját, kalapját tönkre teszik.

— **Adományok.** A néhai *Rosenberg Sándor dr.* főrabbi síremlékére megindult gyűjtés folyamán újabb a következő adományok folytak be: *Leopold Zsigmond* 50 kor., *Szabó Albert* 20 kor., *Hegyi Al-bert*, *Wallfisch Armin* 10—10 kor., *Grosz Manó*, *Klein Ignác*, *Mencer Jakab*, *Spielmann Albert*, *Havas Sán-dor* 5—5 kor., *Polgár Sándor*, *Fekete Jakab* 3—3 korona.

— **Orvosi körökből.** *Dr. Kronstein Vilmos* orvos lakását és rendelőjét *Batthyányi-utca* 28. (*Neuman-palota* mellé) áthelyezte. — *Átjárni* lehet *Andrássy-tér* 22 felől is. 3062

Issekutz László dr. folyó évi május hó 1-től a *Szántay-házban* (bejáró a *Széchenyi-utcai* kapun) lakik.

D. Graur Viktor dr. egyetemes orvostudor, fog-orvosi és műfogászati szakrendelőjét folyó évi május hó 1-től *Deák Ferenc-utca* 40. a. I. emelet gör. kat. új bérpalotába a *Vass-szállóval* szemben helyezte át.

— **Talált leánya.** Ma este a *Kelemen téren* egy két évesnek látszó gyermek bolyongott. A rendőr a városházára kísérte, ahol a szülei átve-hetik a leánykát.

— **Legelegánsabb ékszertárgyak** célszerű emlék és ajándéknak *Igaz Sándor elsőrendű óra és ékszer üzletében* vásárolhatók *Arad, Andrássy-tér. Telefon 321.*

— **Medgyaszay Vilma** a világhírű kabaret művésznő így ír a dr. *Biró-féle Havasi-Gyopár krémről*: Kedves Doktor Ur! Az Ön által készi-tett „Havasi Gyopár Crém” a legkitünőbb ar-krém! Mindenkinek ajánlhatom. Kötőnő tisztelettel *Medgyaszay Vilma.* 5093

— **Tisztelettel értesitem** a n. é. hölgy-közönséget, hogy bécsi bevásárlási utamból meg-jöttem és magammal hoztam a legújabb és legszebb párisi és bécsi modell újdonságokat. Üzletem régi jó hirneve garanciát nyújt a hölgyeknek, hogy olcsó áraink mellett senki sem versenyezhet ve-lem. *Grünblatt Antonia* női kalap divatterme *Sza-badság-tér 11.*

— **Angol női és férfi szabó-üzlet áthe-lyezés.** Van szerencsénk nagyrabecsült vevőink és a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy a *Tabajdi-utca* 1. sz. alatt a *Neuman-házban* volt üzletünket *Deák Ferenc-utca* 38. sz. alá helyeztük át, ahol a mai kornak megfelelő külön férfi és külön női szalont nyitottunk. Raktáron tartunk legjobb minőségű hazai és angol szöveteket, me-lyekből a legújabb divat szerinti ruhák készülnek pontos kivitelben a legolcsóbb árért. Szíves párt-fogást kér szolgálatkész tisztelettel: *Klár Test-vérek.* 6633

— **A hölgyközönség figyelmébe.** Női ka-lapokat utolsó divat szerint feltűnő olcsón készít, alakít, újból díszít *Garainé Friedrich Irma*, fő-városi divatárúsnő, *Arad, Dessewffy-utca 4.* 2502

— **Értesítés.** Igen tisztelt megrendelőinket és a n. é. közönséget értesítjük, hogy férfiszabó divattermünket május hó 1-től *Weitzer János-utca* 7. (Új gör. kat. bérpalotába) helyeztük át. To-vábbi szíves pártfogást kérünk. Kötőnő tisztelettel *Martics és Pák.* 2871

— **Elite és Revue Parisienne** párisi divat-lap tavaszi és nyári száma színes képekkel és ma-gyar szöveggel, kapható *Juhász és Társa* modern könyvesházában *Andrássy-tér 16. sz.*

— **Revue Parisienne.** Nagy tavaszi divat-album 2 kor. Saison Parisienne tavaszi divatalbum 1 kor. 50 fill. Kapható *Aradon Ingusz I. és Fia cégnél Weitzer János-utca.*

— **Rendkívüli alkalmi vétel!** Különleges villanyesillárók és Wolfram égőkben *Fischer Mór* üveg, porcellán és diszmuáru üzletében *Arad, Andrássy-tér 20.* (*Fischer Eliz-palota.*) Városi és megyei telefon 568. 3009

— **Egy Kárpáti-féle fejfájás elleni pas-tilla** 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél *Kárpáti János* gyógyszer-tárában *Arad, Boros Béni-tér.* 4676

— **Magyar, német, francia- és angol fo-lyóirotok** egész évfolyamai helyszüke miatt min-den elfogadható árban árusítatnak *Kerpel Izso* könyvkereskedésében.

— **Kérjen** ingyen cipő-árjegyzéket a *Mos-kovits* cipőgyár r. t. fiókraktárából, *Arad, Szabad-ság-tér 18.*

TARKASÁGOK.

(*A politizáló nők.*) A mostani kormányváltozásról volt egy politizáló hölgytársaságban szó. Nagyban sza-pulták a *Justh-párti* hölgyek *Lukács Lászlót*, az új miniszterelnököt. A szapulásban lehangosabb volt egy fiatal asszonyka, aki, mikor hazament, megkérdezte az urát:

— Mondja drágám, ki is az a *Lukács László?*

— A miniszterelnök. De miért érdekl?

— Hát csak azért, mert tudni akarom, hogy kit is szapultam egész délután.

(*Usak Temesvárra.*) Egyik aradi papirkereske-désben történt.

— Kérek levélpapírt! — mondja egy hölgy.

— Milyent parancsol? Negyed vagy nyolcad ives?

— Jó lesz nyolcad ives is, mert csak *Temes-várra* írok.

(*Felelnek az iskolában.*) Az aradi gimnázium-nak van egy igen szórakozott professzora. A múltkor a professzor ur az első osztályban tartott latin órát. Felszólította az egyik gyengébb tanuló:

— Mond meg nekem fiam, hogy az első declinatio ablativusa hosszú-e, vagy rövid?

A fiu habozás nélkül felelt:

— Rövid!

— Számár vagy! — mondta a professzor s már intett is egy másik fiúnak. — Mond meg te!

— Az első declinatio ablativusa hosszú! — ha-darta a fiu.

A professzor ur meglegedetten bölintgatott a fe-jével, majd dühösen az első fiúhoz fordult:

— Látod te számár, te nem tudsz megtanulni semmit. Miért tudja az a másik?

(*Távoli rokonok.*) Egy utazó járt a városban. Első utja egy nagykereskedőhöz vezetett. Bemutakozott a főnöknek:

— X. vagyok!

A nagykereskedő meglepetve nézett rá.

— Ugy? Talán rokona a soproni X.-nek?

— Őh csak nagyon távoli!

— Hogy-hogy?

— Hát kérem én az első gyermeke voltam az anyámnak, a soproni pedig a — tizenegyedik.

(*Nyaralás.*) Két nyolc-tíz éves leánya beszél-getet a korzón. Nagyon természetesen a divatról. Mi-

NEUMANN M.

uri szabó

es. és kir. udvari és kamarai szállító

férfi-, fiu- és leánykaruha telepe

Arad.

301

Elősmert legjobb minőségű áruk.
Külön osztály mértékszerinti megrendelésekre.

Gyermek matróztrikók és félharisnyák

pamut, cérna és fil d'écosse minőségben legnagyobb választékban, legolcsóbb szabott árak mellett

2601

BÁRSONY ANDOR-nál Szabadság-tér 17. sz.

kor már ezt a témát kellőleg letárgyalták, megkérdezte az egyik az idősebbtől:

— Mond, az idén is Abbáziába mentek nyaralni?

A másik komolyan felelt:

— Alig hiszem. A papa azt mondta, hogy az idén nem Abbáziába, hanem csödbe megyünk!

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

P. E. Berlin. Nem nagyjelentőségű színházi eseményről számol be a kis cikk és így a magyar közönség számára egyáltalán nem érdekes.

S—r. Félretesszük. Azt hisszük legközelebb aktuális lesz.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Válságba jutott bank.** Szolnokról jelentik: Az Iparosok, gazdák és kereskedők bankja válságba jutott. A betevők megrohanták a bankot, de ez nem tud eleget tenni fizetési kötelezettségeinek. Az intézet igazgatósága a többi szolnoki intézetekkel tárgyalásokat folytatott a bank pénzügyeinek szanálására, de eddig eredménytelenül. Minthogy a bank három évi fennállása óta állandóan válsággal küzd, nincs is kilátás arra, hogy erőt nyerjenek el s így a felszámolás rövid időn belül meg fog történni.

— **Konyhakertészeti és borkiállítás Ujaradon.** A „Délvidéki Földmivelők Gazdasági Egyesülete” tudvalevőleg május hó 12-én Ujaradon nagyobb szabású konyhakertészeti és borkiállítást rendez, melynek előreláthatólag nagy sikere lesz. A rendezőbizottság serényen munkálkodott az előkészületek foganatosításán. A földmivelésügyi kormányt Vásárhelyi Zoltán dr. osztályvezető fogja képviselni. **Serényi Béla** gróf földmivelésügyi miniszter egy értékes konyhakertészeti festményt ajánlott fel az egyesületnek jutalomdíjjul, ugyszintén 3 arany, 6 ezüst s 10 bronzérmeket engedélyezett állami díj gyanánt. A többi díjat az egyesület adja külön e célra készített oklevelekben. Az eddigi bejelentések szerint a megyei hatóságot **Ferenczy Sándor** temesi alispán, a szomszéd aradi gazdasági egyesületet annak ügyvezető titkára, **Ipolyi Keller Iván** fogja képviselni. Különben már megalakították az egyes bírálóbizottságokat is.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, május 8.

Készáru.

Amerika 1/2-el olcsóbb. Kinlátat korlátolt, vételkészség megfelelő, 20 ezer mm. 5 fillérrel olcsóbb.

Határidő.

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1912 májusra	11 71—11 72	11 67—11 68
Buza 1912. októberre	11 28—11 29	11 27—11 28
Rozs 1912. októberre	9 56—9 57	9 44—9 45
Tengeri 912 májusra	9 20—9 21	9 17—9 18
Zab 1912. októbert	9 47—9 08	8 95—8 96

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Május 8. —

Magyar aranyjáradék 4 ⁰ / ₀	— — — —	108.75
Magyar koronajáradék 4 ⁰ / ₀	— — — —	89.40
Magyar koronajáradék 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₀	— — — —	77.25
Magy. földteherm. kötvény 4 ⁰ / ₀	— — — —	91.—

Horvát-szlavon földteherm. kötvény	— — — —	92.25
Magyar nyereséysorsjegy kölcsön	— — — —	216.—
Tiszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	— — — —	149.50
Osztrák járadék papírban	— — — —	89.50
Osztrák járadék ezüstben	— — — —	92.50
Osztrák járadék aranyban	— — — —	113.85
Osztrák koronajáradék 4 ⁰ / ₀	— — — —	89.50
1880. évi osztrák államsorsjegy	— — — —	159.—
Osztrák-magyar bankrészvény	— — — —	19.75
Magyar hitelbank-részvény	— — — —	84.—
Osztrák hitelintézeti részvény	— — — —	643.75
Osztr.-magy.-államvasuti részvény	— — — —	735.50
20 frankos arany (Napoleondor)	— — — —	19.12
Német birodalmi márka	— — — —	117.90
Londoni vista	— — — —	241.22 ¹ / ₂
Páris vista	— — — —	95.60
10 márkás arany	— — — —	23.56

A Temesvári Lloyd-Társulat

terményesarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1912. május 8.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	— — — —	10 90—10 95
77 —	— — — —	10 85—11 —
78 —	— — — —	11 05—11 10
79 —	— — — —	11 15—11 20

Buza (Temesvári keresk. áru):

76 kilogrammos	— — — —	10.85—10.90
Rozs	— — — —	9.30—9.40
Arpa	— — — —	9.80—9.90
Zab	— — — —	9.95—9.10
Tengeri	— — — —	9.15—9.25

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1912. május hó 9-én:

A) bérlet.

A) bérlet.

Bál az udvarnál.

Operette 3 felvonásban. Irta: Stark Vilmos, Fordította: Hervai Frigyes. Zengjét szerzett: C. M. Ziehrer. Karagy: Tilger Árpád. Rende: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

A herceg	Vass Jenő.	Malten	Csáky F.
Dom. ögrógné	Bentóné	Kessler gróf	H. rold Ede.
Erzsébet	Nógrádi M.	Roden Ottókar	Gyöző A.
Anyahercegő	László Eitel.	Coralie Roque	Sz. Rontay B.
Kola, gróf	Huszár K.	Claire	Mucci A.
Halden Ivon	Diósey Nusl.	Stabel	Po gar S.

Kezdeté este 1/8 órakor.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma csütörtökön, 1912. május 9-én:

1. Titanic vízrebocsátása és a jéghegyek. — 2. Az élet kockajátéka. Szenzációs tragédia 3 felvonásban. A főszerepben Saharet és Henry Porten.

Az előadások kezdete délután 5 órától folytatódva 11-ig tartanak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor., zártszék 1 kor., I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fillér. Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél. — Saját zenekar. — Ruhatár. — Buffet.

URÁNIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma csütörtökön, 1912. május 9-én

1. Eltévészett címek. Mulatságos. — 2. Gaumont ujság. Aktualitások. — 3. Amor és a zálogjegy. Humoros. — 4. Csak okosan. Kacagató. — 5. Pilóta sors. Dráma 3 felvonásban. — 6. Bonnot apacs király élete és halála.

Előadások kezdete délután 6 órától kezdve esti 11 óráig. A hölgyek kéretnek a nézőtéren kalap nélkül megjelenni. — Minden előadáson katonazenekar játszik. — Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér.

NYILTTÉR.*

A Fazekasvarsándi Tejszövetkezet felszámolás alatti cég felszámolói közhírré tesszük, hogy a Fazekasvarsándi Tejszövetkezet cég 5 éve feloszlott. Felhívtnak a netalán még létező hitelezők, hogy igényeiket Czibrik András és Domokos János felszámolóknak 60 nap alatt különbeni igényük elvesztése mellett jelentésük be. 3118

Kelt Ujvarsánd, 1912. évi május hó.

Az igazgatóság.

A felszámolók:

Czibrik András. Domokos János.

Moskovits „Anatomiai”

CIPŐK

Legszebbek,
Legjobbák,
Legolcsóbbak.

Raktár Arad, Szabadság-tér 18. Telefon 218.

Óriási választék alkalmi és kivágott

női cipőkben

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u 1. Telefon 335.

Dobiaschi J. és Dörner Testvérek

robbantó szer és vegyiméter gyárai Arad.

Ajánlják, kékkő, calcinált rézkénpor, kristály kénsó, arsenmentes Asbest kénlap, örölt és sublimált kénpor, daratos és rudkén,

kátrány, színes kátrány, carbolineum, aszfalt és kátrányfedőmez stb. gyártmányaikat és cikkeiket. Postai megbízások azonnal eszközöltetők. Vizontelárisítóknak engedmény.

Gyári raktár Aradon:

Aradvármegyei Gazdasági Egyesület,

Berta Testvérek, vasúlet. Hanzu Nestor, drogueria.

Steinitzer N. festékkereskedés.

2256

Nyári színes cipők és angol tennis

CZIPŐK

Engelhardt Chassalla SZANDALLOK
már megérkeztek!!

Valámit a világhírű

SALAMANDER-CIPŐK.

Hegységárban.

941

K 16-50 és K 20-50 árban.

Kizárólag

WEINBERGER JÁNOS-NÁL

Arad-Temesvár kaphatók.
Képes árjegyzék díjtalanul.

Értesítés.

Igen tisztelt megrendelőmet és az
uri közönséget értesítem, hogy a
legfinomabb

angol és belföldi
szövet-ujdonságaim,

ugyszintén külön nadrág szövetem
valamint valódi japán selymek, lü-
terek, selyem-vásznak, tennisz szöve-
tek dus választékban megérkeztek.

Módomban van azért a legkényesebb igé-
nyeknek is megfelelő, legdivatosabb öltö-
nyöket gyorsan és izlésesen elkészíteni.
Ugy a fővárosban, mint helyben Schaffer
Henrik, elsőrangú cégeknél mint főszabász
működtem, mely körülmény biztosíték,
hogy megrendelőim bizalmát kiérdemljem.

Szíves pártfogást kér

Lakatos Mihály

uriszabó

2977

Arad, József főherceg-ut 13., I. em.

Urak és hölgyek!

Egy pompás aranyozott óra
2 korona, legújabb facon,
pentosan járó, 18 karátos
aranytól nem különböztethető
meg, 3 évi jótállással, eddig még nem
létezett csak 2 koronáért, 2 darab
óra 3 korona 80 fillér, legújabb
párisi aranyozott óralánc 50
fillér. Kockázat kizárva. Nem
megfelelőért a pénz vissza. Megren-
delhető utánvétellel. 30:1

Langierman's Uhrenexport

Krakau, (Oester.) Podbrzezie 6/33. A.

Alkalmi vétel és eladások

ékszertárgyakban
arany és ezüstneműekben, Arad
legnagyobb óra- és ékszerraktár

Deutsch Izidor

Órás és ékszerész

Weitzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstneműek, gyémánt
és briliáns tárgyak a legmaga-
sább árban megvételnek vagy
más tárgyra átcsereitelnek.
Telefon 438. Telefon 438.

PANKER F. VIKTOR

épület- és műlakatos, takaréktűzhelyraktára
és javító műhelye

Arad, Boros Béni-tér 20. sz.

Telefon 590.

Takaréktűzhely

mintaraktáramat és javító műhelyemet a
nagyközön-ég szíves figyelmébe ajánlom.
Raktáron tartok minden kész lakatosárut
u. m. vasablakok, vasrácsok, zászlótartók,
vaságyak, sütők, keményajtók, kemény-
toldók forgó fejjel, üvegállvány, szellőző
redők, kalyha, kereszt- és hosszú pántok.
Falszárításra vaskosarak köcsöndij mellett
kaphatók. — Eladó egy rugós kalapacs,
esztorgapad fémmomásra, géptengelyek,
szíjkerekek, lendítőkerekek, függőcsap-
ágyak, fűvókés kezegek, továbbá kávé-
ház vagy vendéglő előtti vasvirágládák
19 darab, sodronyfonattal csinos kivitel-
ben eladó. 1511

Villamos-

felszerelések,
electromotorok

legújtanysabban

Kalmár Józsefnél

kaphatók

1671

Aradon, Salac-u.

Petrozsényben

a főtéren igen jutá-
nyosan kiadó azon-
nalra ujonnan épült
száraz pince- és rak-
tárhelyiségek. Nagyon
alkalmas bizomá-
nyos ügynök ré-
szére avagy liszt és
termény nagykeres-
kedőnek. 15 waggon
rakterület. Kapcso-
latosan megfelelő
irodahelyiség és
lakás is kapható

Közelebbit: 3156

Gruber Samu Petrozsény.

Telefon szám 676.

2871

Telefon szám 676.

Badogos és vízvezeték be- és rendező vállalat

Brandt István

Arad, Weitzer János-u. 7. és Deák Ferenc-u. 40. a. (átjáró udvar)

Készítek bádogos munkákat, csatornázás- és
mindennemű vízvezetékberendezést, jégszekrényeket
és sörhűtő készüléket legújabb kivitelben.

Meghívásra vidékre díjtalanul megyek. — Minden e szakmába
vágó javítások azonnal eszközöltetnek a legelőnyösebb árban.

Ugyanott tanulók felvételnek

Hatóságilag engedélyezett végeladás
folyamatban van

Singer Sándor divatáruházában

ARAD, József főherceg-ut 3., a „Kossuth“-szoborral szemben.

Szőnyeg, függöny, paplan, ágyszerítők, Női ruhakelme, vászon,
chiffon és asztalneműek, Kész női és férfi fehérneműek, zsebkendők.

50% árengedmény

Csipke, szalag, ruhadíszek és napernyőknél.

Singer Sándor divatáruháza, Arad

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár palotájában.

2808

Mielőtt mész, cement, gipsz és nádfonat szükségletét fedezné, kérjen előbb árajánlatot

Braun N. Antal

építőanyag kereskedőtől Arad, Boros Beni-tér 7. szám.

Telefon
szám 23.

Telefon
szám 23.

Ujj János

cement-ipartelepe, Kisjenő-Erdő-hegy és Nagyzerinden (Arad m.)

Készít betoncsöveket, kövező lapokat, műmárvány teraszó és mosalk lapokat, oszlopokat, lépcsőket, pallókat, cserepet, téglát, vasbetétes kutgyűrűket, kályha-alátéteket tetszés szerinti hosszúságu itató vályukat stb.

Ezen ipartelep költségvetéseket és terveket, vasbetétes betonhidakra és járdák betonozására is készít. 5341

A mesterdalnok...

Cipóm szép és tökéletes,
Benne járnai élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van 5681

kaucsuk-sarok.

Ritka alkalom

finom cipők,
kalapok és uri divatcikkek

most félrában

3183

Korányi-nál

Szabadság-tér. — Még ma
menjen el és győződjék meg!

MIZERA JÓZSEF

KÉPESITETT KŐMŰVES MESTER

Irodája:

Arad, Ilona-utca 34. sz.

Elvállal e szakmába vágó mindennemű építkezéseket, ugyancsak tervezések és költségvetések készítését helyben és vidéken.

Ugyanott 95
őcska ajtók és ablakok kaphatók.

Ablakredők

Valódi amerikai üzemű ablakredőnyök gyári rak-tára, valamint valódi

lignum sanctum-tekegolyók és bábuk

legutányosabb árakban kaphatók:

Zimmermann Ignác

norinbergi, diszmű és játék-áru üzletében 1871

ARAD, Szabadság-tér 21.

Molnár Antal

épület- és bútorsztalos
Arad, Kápolna-u. 3. sz. (szajátház)

Elvállalja minden e szakba vágó munkák készítését, úgymint modern lak- és boltberendezéseket, portál és épületmunkákat a legmegbízhatóbb kivitelben, a legolcsóbb áráért.

Kész bútorok legolcsóbb beszerzési forrása.

Szives pártfogást kér kész szolgálattal 2981

Molnár Antal,

épület és bútorsztalos.

Mérköcsdú fiú tanulóinak felvételt.

Eladó

egy jókarban levő, négy lóerős gáz-

mótor

Cím a kiadóhivatalban.

556—1912. szám.

Hirdetmény.

Mácsa község közönsége Mácsán, a folyó évben egy óvodát épített s erre nézve zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

Az óvoda építési költségei 16.854 korona 24 fillérben vannak előirányozva.

A versenytárgyalás 1912. évi május hó 18-án délelőtt 9 órakor Mácsa község jegyzői irodájában fog megtartatni.

A tervet, költségvetést és a közelebbi feltételeket az érdeklődők addig is — ugyanott — megtekinthetik és lemásolhatják.

Azok, akik az említett munkálatra pályázni kívánnak, zárt ajánlataikat „Ajánlat a mácsai óvodára” felirattal, Mácsa község előljáróságához címzetten legkésőbb a versenytárgyalás fentebb kitűzött határidejéig adják be, mert az elkészen beadott ajánlatokat nem fogjuk figyelembe venni.

Az ajánlathoz, takarékpénztári betét, vagy óvadékképes értékpapírban 800 korona bánatpénzt kell melléke ni.

Fenntartjuk magunknak azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül — az ajánlati árakra való tekintet nélkül — szabadon választhatunk.

Községi előljáróság.

Mácsa, 1912. május 7.

Szikszay Lajos,
Jegyző.

Mercse György,
bíró.

3158

A nőnek szépsége legnagyobb dísze.

Ezt építeni, megtartani a legnagyobb művészete a kosmeticiának. Egyik ilyen készítménye a modern kosmeticiának a FOLDES-féle

Margit-Mosdópor.

A mosdóporból egy evőkanálnyit kell oldani egy mosdó tálnyi vízben. Érezni fogjuk azonnal a mosdás után azt a kelles bizsergést, amelyet a fokozottabb mozgásba hozott vér működése okoz, tapasztalni fogjuk azt a nagyszerű hatást, hogy arcunk üde, ruganyos, harmatos, illatos lesz, a petyhüdt bőr élénkebb lesz, kisimul, megtelik, a porusok szabadon functionálnak s könnyen végzik feladatukat, szabadon jól választják ki a test nedveit, könnyen, akadálytalanul veszik fel a levegő oxigénját, a fityegő ráncok elsimulnak. **Mosdáshez egy evőkanálnyit használandó mindig hidegebb vízben. ...RA I KORONA.**

Gutori Földes Kelemen gyógyszerháza

ARADON.

Élvezetet a Budapesti Csipkeáruház

nyújt a hölgy-közönségnek

ujjonnan megnyitott fióküzletének megtekintése
Andrássy-tér 20. (Fischer Eliz-palota.)

Naponta érkeznek **ujdonságok!!**

2811

Előzékeny kiszolgálás!

Vételkényszer nélkül!

Fábián és Társa

Arad, Forrai-u. 8.

(Román templom-épület).

Városi és megyei telefon 494.

Ajánlja nagy varrógép, kerékpár és beszélő gépek nagy raktárát.

Sürgős értesítés zenekedvelők figyelmébe.

Nagy választékban tartunk hanglemezeket. Naponta hangversenyeknek Fedák Sári, Király Ernő a Király színház, Környei Béla a kir.

Operaház, Rózsa S. Lajos temesvári színházak tagjai, valamint Toll Árpád és Károly, Steinhardt Géza és Gondör Aurél hírneves komikus, továbbá több művészek művésznők is. Ajánljuk az érdeklődők szíves figyelmébe. 2891

Kedvező fizetési feltételek mellett is kaphatók.

ÉPÍTETŐK FIGYELMÉBE!

Csobán Tivadar építész

Arad, Deák Ferenc-u 20.

Elvállalok mindennemű az építkezés terén előfordulható új és átalakítási, továbbá tatarozási munkálatokat felelősség terhe mellett a lehető legjutányosabb árban ugy helyben, mint vidéken, ugyszintén tervek és költségvetések készítését a legpontosabb kivitelben. A nagyérdemű közönség becses bizalmát és pártfogását továbbra is kérve maradok kiváló tisztelettel 1804

Csobán Tivadar építész

Arad, Deák Ferenc-u. 20.

FÉLIX GYÓGYFÜRDŐ.

Téli és nyári gyógyhely
Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb forró kénés hőforrása, viz hőfoka 50° Celsius. Gyógyjavallat fürdő alakjában. **caus, (reuma) és köszvény** ellez. Női betegségeknel, idült **méh és petefészkek gyuladások, méh-burnt, v edenecebeli sejtiszóvetleb és izzadmányok-nál.** Ivógyógyimód alakjában idült **gyamrbántalmaknál, makacs székrekedésnél, máj- és epehólyag betegségeinél, sárgaság és onkolóveknél** meglepő gyógyhatás. Tükör, kád, mór, szensav és iszapfürdők.

1908. évben 8600 állandó

fürdővendég. 3021

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 250 kényelmes lakószoba, kitűnő vendéglők, jutányos étlap-árak. Állandó elsőrendű cigányzene. Vasárnapokent katonazene, tennis-pálya, gondozott sétá-utak, fenyő-erdő, 200 holdas park. Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta. Posta, távirat, interurbán-telefon.

— Curtaxe és szenedij nincs. —

Prospektusküld az igazgatóság.

Értesitem az uri hölgy-közönséget és igen tisztelt megrendelőimet, hogy angol és francia

női divattermemet

Forray-utca 4., I. emelet

helyeztem át.

Elvállalok **szabás- és varratanításra** uri leányokat, esetleg teljes ellátással is szerény tandíj mellett. Szíves pártfogást kér

Popovics Lila

női szabó. 3071

BÉLYEGZŐ KÉSZITŐ

SCHUBERTER J. ÁRKAD

SALACZ UTCA 3.

RUGGYANTA-BÉLYEGZŐ ÉS VÉSŐ INTÉZET.

MONOGRAMM-, CIMER-, ACÉL- ÉS RÉZPECSÉTNYOMÓK
VÉSÉSE; ZÁSZLÓSZEGEK, EGYLETI ÉS SPORTJELVÉNYEK
MŰVESZIES KIVITELE; DOMBORNÝOMÓ-SAJTÓK, KELET-BÉLYEGZŐK, SZÁMOZÓ-GÉPEK, FÉMSABLONOK, DIS-PECSÉTNÝOMÓK, ÉS „PERFEKT” KÉZINYOMÓDAK NAGY RAKTÁRA.

ANOSMIN

Mindazok részére, akik a kellemetlen lábizzadásban szenvednek, legjobban ajánlható szer. Teljesen szagtalanít!

Egy doboz ára 1 korona.

Poloska szesz.

Kitűnő és megbízható szer a poloskák gyökeres kiirtására. — Egyszerű beecsetelésre még a tojások is elpusztulnak. —

Egy üveg ára 70 fillér.

Alpesi gyomorcsepp.

Kitűnő alpesi gyógyfüvekből előállított gyomorszabályozó szer. Fokozza az étvágyat és elősegíti az emésztést.

Egy üveg ára 1 korona 40 fillér.

Főtájás elleni pastilla.

A fejfájást azonnal megszünteti. — Egy darab 20 fillér. —

Egy doboz 6 (darabbal) 1 korona.

Kapható kizárólag:

1846

Rozsnyai Mátyás

gyógyszertárában

Arad, Szabadság-tér.

Mesés szép lesz az a hölgy

aki a **HAJOS-féle Ipolya Creme**t használja. Az arcbőrt vakító fehérre varázsolja. Eltünteti mindenféle arctisztatlanságot egy csapásra.

Ára egy téglolynek 1 kor., Ipolya hölgypor 1 kor. 20 fill. Ipolya szappan 70 fill.

Kapható a készítőnél: **HAJOS ÁRPÁD**

A legkitűnőbb hatású nyálkaoldó

köhögés és rekedtség elleni szer a **Tussinál cukorka**, ára egy nagy doboznak 60 fillér és a **Tussinál tea** á 1 doboznak 50 fillér. — Kellemes ízénél fogva bárki legszívesebben veszi be.

gyógyszertárban **ARAD, Andrássy-tér 22. sz.**

Urihölgy közönség szives figyelmébe

tásban szolid ár mellett. — Meghívásra készséggel házhoz jövök. — Kitűnő tisztelettel 3040

ajánlom

angol és francia női divattermemet

Elvállalok legujobb divatlapok szerint minden kivitelű **toalettek és kosztümök készítését** legizlésebb kiállit-

Karpelesz Irén

női szabó, Aulich Lajos-utca 20. szám.

Uj lakatosműhely!

A n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy **Aradon**, Batthyány-utca 23. szám alatt

épület- és műlakatos- műhelyt

nyitottunk. — Elvállaljuk minden e szakba vágó munkák rajz utáni készítését pontos kivitelben **jutányos árért.**

Szives pártfogást kérnek:

Szücs és Robina

épület- és műlakatosok. **Taunlók felvétetnek.**

Uj polgári vendéglő!

Ugy a n. é. közönség, mint a helybeli és vidéki ismerőseimnek szives tudomására adom, hogy a Ferenc-téren volt vendéglőmmel felhagyva, Aradon, a Weitzer János-utcaiban levő új gör. kath. palotában egy teljesen újonnan berendezett s minden kényelemmel ellátott „János vitéz”-hez címzett

polgári vendéglőt

nyitottam május hó 1-én, ahol tisztán kezelt jóminőségű italok, izletes magyar konyha áll a t. vendégek rendelkezése ére, a legfigyelmesebb kiszolgálás, olcsó árak mellett.

Amidőn ezen változás szives tudomásul vételét kérem, köszönöm t. vendégeimnek a multban tapasztalt pártfogásukat s kérem azt részemre új vállalkozásomban is fenn tartani. 6632

Szives pártfogást kér

SÜTŐ ISTVÁN, vendéglős.

Gara Miklós

saját készítményű cipőüzlete

Arad, Hunyadi-u. 3.

Tisztelettel értesitem Arad város és vidéke n. é. közönségét, hogy a mai kor igényeinek megfelelő legdivatosabb férfi, női és gyermekcipő mintaraktárt

rendstem be saját készítményű cipőkből, hol raktáron tartok a legkényesebb igényeknek is megfelelő árut, rendkívül olcsó árak mellett. Rendelések 24 óra alatti elkészítetnek. Ortopéd cipőket szak szerűen készítik. Kérem a n. é. közönséget, sziveskedjen meggyőződést szerezni cipőim izléses kiállításáról, jóságáról és olcsóságáról Szives támogatást kér

Gara Miklós.

Kérem kirakatom megtekintését

Saját találmányu szabadalmazott gipsz-válaszfal lapjaim

kitűnő formájuk, kötésük, szilárdságuk és könnyűségüknel fogva minden eddigi gyártmányt felülmulnak. — Megrendelések gyorsan és pontosan intéztetnek el. 1021

Virág Kálmán

építési anyagraktára
Arad, Erzsébet királyné körút 59.
Telefonszám 65

Van szerezésem a n. é. közönséget tisztelettel értesítém, hogy

réz- és vasbutor gyáramat Aradon, József főherceg-u. 11. sz. és Karolina-utcai sarokháza helyzetem át, ahol

réz- és vas-butorokat

a leggyorsabbtól a legmodernebb kivitelben készítek. Kézágak-t, mosdóasztalokat és éjjeli szekrényeket márványlappal, ruhafogásokat, vasbutorokat, sodrony ágybetéteket és kocsiléseket, gyermekágyat és gyermekkocsikat, kerti berendezéseket, tűzmentes pénzszekrényeket, faredőnyeket és rolettákat önműködő hengerekkel, rugókat és ruganyos árukat a legolcsóbb árakon. Vidéki megrendeléseket is pontosan teljesítek. A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradtam tisztelettel

GARAI KÁROLY

RÉZ ÉS VASBUTOR GYÁRA
ARADON
JÓZSEF-FŐHERCEG-ÚT 11.
TELEFON 342

Aradon és vidékén elismert legolcsóbb kalapbevásárlási forrás.

Megérkeztek a legujabb

női modell kalapok.

rendkívül olcsó árban.

Leányszalmakalapok óriási választéka.

Férfi divat nyulszőr vagy gyapjukalapokban nagy raktár.

Több egyletnek kalapszállítója.

Bármilyen kalapfestés és javítás. Panama-kalapok vegyileg tisztítását olcsón elvállalom. 1653

Vidékről három kalap be-
küldésénél a portót nem
számítom fel. — Tisztelettel

Bittenbinder Konrád, kalapos

Arad, Deák Ferenc-u. 42.

Villanyerőre berendezett kalapgyártás, Csorovits Póter-utcai 19. sz. saját házamban.

Marosi József

képkeretező és műasztalos

Arad, Weitzer János-utca (a főpostával szemben)

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Aradon, Weitzer János-utca (főpostával szemben) egy a mai kornak megfelelő modern

képkeretező és műasztalos üzletet nyitottam.

Állandóan dus választéku raktárt tartok minden kivitelű képekben. Saját készítményű képkeretezéseket elvállalom a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig, ugyszintén goubelin rámkákat plüsch áthuzattal és az összes asztalos szakmába vágó munkákat a legjutányosabb árak mellett.

A n. é. közönség kegyes pártfogását kéri tisztelettel

Marosi József.

3041

Legolcsóbb butorbevásárlási forrás!

Butorvevők szives figyelmébe ajánlom saját készítményű legizlésebb kivitelben előállított és dusan felszerelt háló, ebédli, salon, iroda, konyha, előszoba butorüzletemet.

Hálószobák már 160 koronától feljebb.

Szolid munka! Legolcsóbb árak! Szives támogatást kér kitűnő tisztelettel: 1246

Hirsch Mihály asztalos

Asztalos Sándor-utca 1.
(Ring-gyógytár mellett.)

Gyár: Lázár Vilmos-utca.

Kóser vendéglő megnyitás!!

Igen tisztelt ismerőseimet és a n. é. közönséget értesítem, hogy **Arad Szt.-Pál-utca 2 szám alatt**

kóser éttermet

nyitottam. Főtörekvésem lesz, hogy igen tisztelt vendégeimet minden időben legizlésebb és friss ételekkel, ugyszintén legjobb minőségű italokkal szolid árak mellett kiszolgáljam.

További szives pártfogást kérek kitűnő tisztelettel

Czitrom József

vendéglős. 8092

Pótlásra és telepítésre kiválóan alkalmas fajtisza

gyökeres ripária portalis

vesszöt egy és két éves minőségben, bármily mennyiségben szállit 1244

Hámory-Gazdaság
szőlőoltvány-telepe, Arad.

APRÓ HIRDETÉSEK

folytatása.

ÖZLETEK.

Egy fehér sütőde
a város legforgalmasabb helyén, betegség miatt kiadó, Cim a kiadóban. 2569

Ujonnán épült üzlethelyiség
Csiky Gergely utca 16. szám alatt kiadó. 2007

Egy jóforgalmu
korcsmát keresek elszámolásra, melyben több évi gyakorlatom van, 800 korona óvadékkal. Cim a kiadóban. 3120

Vécsey-utca 6. szám alatt
egy bolthelyiség kiadó. 8191

Egy vasúti benzín-lé
vásár-térrel szemben, eladó. Cim a kiadóban. 3182

Üzlethelyiség
közvetlen az Andrássy-tér közelében, berendezéssel vagy anélkül, azonnal átadó. Cim a kiadóban. 3218

A legjutányosabb árak mellett következő gépekkel gyártott, I. rendű gyártmányunkat ajánljuk:

- Fali-,
- Kut-,
- Kővező-,
- Kémény- (ugynev. radiál) és
- Orr- (traversekhez való)

tégláinkat,

Idomtéglaikat különféle alakokban, Disztégláinkat tömött és üreges $\frac{1}{11}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{4}$ alakokban és Kéziveretű tégláinkat.

Azonkívül eredeti vörös színben vagy kátrányozva

- Hornyolt (szalagos)
- Francia (préselt)
- Hódfarku és
- Gerinc

cserepeket.

Aradi első gőztégla-, cserép- és agyagárugyár részvénytársaság.

Helybeli

termény nagykereskedésben **irodai** **gyakornok**

azonnali belépésre **kerestetik**

Ajánlatok „Gabona üzlet” címen a kiadóba kéretnek. 3218

Bér-autók

Taxameteres

Telefonszám **816**

2851
Szolgálat: reggel fél 6 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

8668/1912. kh. sz.

Hirdetmény.

Czukor László aradi lakos a Nagyváradi-ut, Elővizcsatorna- és Part-utca által határolt a város közönségétől bérbevett telken épület- és tűzifa telep felállítására telepengedély iránt folyamodván, az 1884: XVII. t. cz. 27 §-a értelmében a telep helyszín tá gyalására

határidőül folyó évi május hó 14 ik napjának d. e. 11 órája kitűzetik, amelyre az érdekeltek ez uton is meghivatnak azon észrevétellel, hogy a telep helyszín és tervrajza, valamint az üzem módjának leírása a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál folyó évi május hó 14-ig, mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthező s a netáni észrevételek írásban ugyanott, előszóval pedig a helyszíni tárgyalás alkalmával megtehető, mert amennyiben ilyenek nem emeltetnének s ha köztökintetek gátlólag fel nem merülendnek, a telep engedély az idézett törvény 30 §-a rendelkezéséhez képest ki fog adatni.

Arad, 1912. évi május 3-án.

Greón,

h. főkapitány.

Szőnyegek (kárpitok) Linoleum Lincrusta

Szőnyegház 6961
Jerk & Schuschnitz
Wien, VI. Gumpendorferstrasse 6.
Minta és árköltségvetés kívánatra díjmentesen.

Fiatal 3193

könyvkötősegéd
alkalmazást nyerhet
„HUNGÁRIA”
könyvnyomdában
Perjámoson.

Jó egészségének
fentartására használjon mindenki

Kárpáti-féle

epehajtót,

mely a legkiválóbb fájdalom-nélküli gyomortisztító hálszer. Ise édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 4⁰ fillér. 12 üveg franco K 4-80. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyservertárház 4575
ARAD. BOROS BENT-ÉR.

Uj kávémérés.

A n. é. közönséget értesitem, hogy Lázár Vilmos utca 10. szám alatt (Földes-palotával szemben) egy csinosan berendezett

kávémérést nyitottam.

Főtörekvésem lesz, hogy igen tisztelt vendégeimnek bármely időben legizletesebben készített kávéval szolgáljak. Havi abonnenseket legjutányosabban elvállalok.

Szíves pártfogást kér, kiváló tisztelettel 3193

Herbert Julia.

3111

Nagy

butoreladás!

Ujonnán való átalakítás végett a Deák Ferenc-utcában lévő Vas-szállodában az összes butorok, szőnyegek, függönyök, ágyneműk és egyéb ingóságok és három billiárdasztal, ugy-szintén a kávéház teljes berendezése, egészben vagy részletekben eladók.

1121

Gartner Samu

kerékpár- és varrógép raktára
Weltzer János-utca 2. szám
Telefon 751.

Uj kerékpárok a legjutányosabb áron. — Raktáron tartok 50 darab használt kerékpárt 50 koronától feljebb. — Telefon 751.

Kerékpár és varrógép szakaszorő javító-műhely.

Gőztéglagyár Mikelaka

ajánlja géppel gyártott, legjobb minőségű

géptégláit

falazásra, kutkészítésre, továbbá mindennemű nyersfalazásra.

Tulajdonos:

3124

Pollak Sándor Arad.

Városi irodája Nádor-utca 14. sz.
Telefon 55. és 515.

Használt ólom
megvételre kerestetik

Ezen rubrikában minden szó egy-
eszeri beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József főh. ut. 22.
Kiadóhivatali telefon: 154. sz.
Szerkesztő: 367. sz.

Az apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utjánon küldendők — a szelvényen a szöveg elől — vagy levélbélyegekben. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor közzendő.
A felvétel munkadíjmentes. (A jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, és esetben, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kívánságra díjazás nélkül megszerkesztül. **HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.**

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jelige alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettségük semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Juhász-Anna Levél-papírját vegye!

Die Protection

kezdetű hirdetésért kérünk még 30 fillért.

Női kezek

ápolására legjobb a Vojtek és Weisz készítménye. III-711

ALKALMAZÁST NYER.

Mindenes

jó díjazás mellett azonnal beléphet Lujza-utca 4., földszint 1. sz.

Kistözdébe

elárusító kerestetik. Csakis olyanok jelentkezzenek, kik számolni jól tudnak. Cim a kiadóban. 3190

Ügyes varróleányok

jó fizetéssel azonnal felvételnek. Erdélyi Andorné Arad, Rákóczi-utca 4. 3171

Egy elárusító

felvételnek Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében Arad, Weitzer János-utca. Csak felnőtt intelligens leányok ajánlatai vétetnek figyelembe. 555

Tanulóleányok

heti fizetéssel felvételnek az Aradi nyomdarszövetkezeti könyvkiadásában.

Fiatalléányok

gyermektelen hivatkozáskor könnyű szolgálattal azonnal alkalmazást nyer Aulich Lajos-utca 7/e.

A legjobb minőségű

gyertyánfa-bábuk
és 1-ső oszt. „Lygnum-sanktum”
teke-golyók
nagy választékban kaphatók
Bauer Gyula

Arad, Minorita palota.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan elintézetnek. 3201

ALKALMAZÁST KERES.

Fehérnemű

varrást és javítást elvállal Kleinné, Dessewify-utca 9 3085

Négy polgárit végzett,

önálló iparos volt és három nyelven beszélő egyén raktárnoknak vagy bármilyen állásba ajánlkodik. Ajánlatokat „török” jelige alatt a kiadóba kér. 3121

Mindennemű kézimunkát

elvállalok, úgymint szmirnát, himézést és montirozást, stb. Cim a kiadóban. 3174

Német kisasszony

1-2 nagyobb gyermek mellé, azonnali belépésre állást keres. Fábrián-utca 11., ajtó 6. 3215

Nagyobb kaulóval

jobb gazdaságban, fiatal, nős, intelligens, keresztény, szakképzett gazdatiszt, szerény igényekkel állást betöltene. Ajánlatok „Önálló” jeligére a kiadóba kéretnek. 3149

KIADÓ LAKÁS.

Butorozott szoba

a város közepén (Kölcsey-utca 9/a) külön bejárattal, utcai ablakkal, kiadó.

Sina-utca és Tökölly-tér

sarkán lévő bérházban egy 4 szobás lakás junius 1-től és egy pince lakás azonnalra kiadó. Értekezhetni Codilla építészeti irodájában, József főherceg-ut 19. szám. Telefon 627. 2741

Lakás kiadó

3 szobás udvari modern lakás gyermek-, háló-, fürdőszoba és a hozzátartozó mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó Teleky-utca 19. sz. Értekezhetni ugyanottan. 2995

Augusztus 1-re

egy 5 szobás különálló lakás fürdőszobával, azonkívül raktár és műhelyhelyiség azonnalra kiadó. Hasszinger-utca 5. 2057

Andrássy-tér 21. sz. ház

első emeletén egy 3 szobás lakás, hivatalnak, orvos vagy ügyvédnek november 1-től kiadó. Bővebbet Kereskedelmi Banknál. 3197

Utcai két ablakos

butorozott szoba, külön bejárattal azonnal kiadó egy vagy két ur részére Vörösmarty-u. 1., színház-szal szemben. 3182

Kiadó. 3150

egy utcai és egy udvari szobából álló, irodának alkalmas, tágas garcon lakás, Szabadság-tér 9., I. em.

A poloska

teljes kiírtása csupán Vojtek és Weisz biztos szereivel érhető el. III-711

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Hisz tudja már ön is?

hogyan a legcsinosabb és legtartósabb saját műhelyben készült kész férfi, női és gyermekcipők jutányos árárt kaphatók az Aradi cipészek termelő szövetkezeténél Aradon, Szabadság-tér 14. szám alatt. 6674

Hölgyközönség

szíves figyelmébe ajánlom legdivatosabb bécsi és párisi eredeti modell-kalapudonságaimat, melyek nagy választékban, izléses kivitelben, igen előnyös árban szerezhetők be nálam. Nagy választék gyermekkalapokban. — Havas Gizella női kalap-divatterme, Forray utca (Gróf Hunyady-palota.) 1741

Rum compositio

jó házi rum előállítására Vojtek és Weisznál. III-711

Házbérlőknyvek,

e célnak megfelelő beosztással kaphatók Pichler Sándor könyv-és papírkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. 2551

Minden lakásban

előnyösen felhasználható diaphanie (vitrage) ablakpapir legnagyobb választékban, 1 koronától feljebb; lámpaernyők, lampionok, kézmunka utánzatú szekernyűpapírok, viszonteladásra is, jutányos áron. Krausz Paulin, színház-épület. Telefon száma 511. 4481

Eladó

két ebédlőbe és egy hálószobába való villanylámpa. Cim a kiadóban. 3214

Arad legrégibb kerékpár,

varrógépraktára és javító műhelye. Alapított 1891. Hammer Vilmos, villanyműszerész Arad, Szabadság-tér 7. szám. Egyedüli képviselő a világhírű Pfaff varrógépekből, Heilikal, Premier, Puch és Viktoria kerékpárokból. Telefon 96. 481

Egy korecsma berendezés

asztalok, székek, hűtőkészülék és boroskanccsok olcsón eladók. Bővebbet Farkas Ábrahámnál. 3082

Szőlőkaró 3155

2 méter 7 láb magas. Kapható Vass József fakereskedőnél, Ujaradon.

Vanilon

egy zacskó ára 10 fillér, teljesen pótol egy rud legfinomabb vaníliát, alkalmazása azonban sokkal egyszerűbb és sokkal kiadóbb. Sütő-por Baking Powder, finom tészta készítéséhez. Németországban, Angliában és Franciaországban nem élesztőt, hanem Baking Powdert használnak. Egy zacskó ára 10 fillér. Földes Kelemen gyógyszerháza Arad. 1224

INGATLAN.

Központi ingatlan- 491

forgalmi iroda Aulich Lajos-utca 2. Tytyán Testvérek, ahol a legszolidabban lesz lebonyolítva házak, földbirtokok, szőlőbirtokok eladása és vevése. Ugyisint kieszköző pénzkölcsönök házakra, földekre és mindennemű ingatlanokra, a legelőnyösebb feltételek mellett.

Magános uriház,

négy szobás lakás, szép kerttel Knézych K. utca 13. sz. eladó, esetleg kiadó. 8112

Egy még adómentes ház,

melyben kitűnő forgalmu vegyeskereskedés és kenyérsütőde van továbbá két kétszobás lakással minden hozzávalóval előnyös feltételek mellett eladó. Felvilágosítást ad Farkas Ábrahám Arad. 3081

Világosan,

egy szép fekvésű termő szőlő, helyben a főtérhez egészen közel egy ház eladó. Bővebbet a kiadóban. 2331

KÖLÖNFÉLE.

A legjobb pormentesítő

üzletek, iskolák, vendéglő-helyiségek pormentesítésére a szagtalan, tiszta „Dustol“-olaj. Kapható egyedül: Bérczi Pál cégnél, Andrásy-tér. 3194

Ha hull a haja,

használjon magyar haj-perolint Vojtek és Weisztól. III-711

Tenniszpálya,

bolthelyiség és két egymásba nyíló butorozott szoba kiadó. Boros Beni-tér 4. 8198

A legfinomabb

és legzamatosabb rumot készíthetjük pár perc alatt a Földes-féle rumessentlából. Köztudomású dolog, hogy a legelőkelőbb ur-házaknál ezt a rumot használják, mert teljesen egyenértékű az importált rumokkal. Egy literre való adag 30 fillér. Finom francia és német gyártmányú likőr-essentliák, melyekkel a legfinomabb, páratlan zamatu és színtű likörök állíthatók elő, üvegenként 50 fillér és 1 korona. Földes Kelemen gyógyszerháza Arad. 1224

Jég

háztartási célokra, naponta házhoz szállítva, havi bérletben megrendelhető az „Aradi Jégtelep” jéggyáránál Petőfi-u. 7a. Telefon 199. szám. 2688

Ha nem jól eszik

a hizója, adjon neki Vojtek és Weisz hírneves állat tápporából. III-711